

Vér, ágyú, bomba!

Akár tudott már előre Laval francia miniszterelnök Brüning kancellár világszenzációt keltett kijelentéséről, akár pedig csak utólagos diplomáciai szépségtapasza a hír, — annyi tény, hogy a francia kabinet lemondásra kényszerült. Az európai helyzet mai állapotában azonban meg kell állapítani, hogy a német bomba rosszul volt tempozva, előbb robbant a kelletténél. Azt, hogy Németország egyáltalán nem akar többé jóvátételeket fizetni, Brüning ráért volna kijelenteni akkor is, amidőn már a moratórium ideje lejárt. Addig még sok minden lefolyhatott volna Európa folyóvizein. A lausannei konferenciáig azonban várható volt, hiszen az angol követtől már amúgy is megtudta, hogy a szakértői bizottság a konferencián azt fogja véleményezni, hogy Németország valóban fizetéképtelen. Brüning a „nem tudunk“ megállapítását megelőzte a „nem akarunk“ kijelentésével és ezzel éppoly eredményeket ért el, mint a német-osztrák vámuinó ugyancsak elszórt bejelentésével. Brüning mentőgőze szolgál azonban, hogy a német kancellár elvesztette a higgadságát, az idegeit.

Két kemény választási harc előtt áll Németország. A kormányt jobbról Hitlerék, balról a kommunisták tépik. A birodalmi elnökség jövőbeli betöltésének nagy nyílt kérdése nemcsak kormány-, hanem államválságra is vezethet. Brüning ideges magatartása viszont éppen kapóra jött a francia nacionalista sajtónak. A franciákat már régóta bántja, hogy ez a letiport nemzet nem fél egyre nyitabban kimutatni, mennyire nem hajlandó a végső összeroppanásig cipelni a rákényszerített igát. Végre! Végre itt az alkalom, hogy megint kardokat lehessen csörtetni, hogy „vérrel, ágyúkkal és bombákkal lehessen a versaillesi papírrongyotnak“ — amint a Figaro írja — „jogerőt szerezni“.

Igen, a szent békemű tizenharmadik évében itt tartunk. A gazdasági öldöklő harc közben elkészült irtózatos mennyiségű hadianyag fészkelődni, mozgolódni kezd, mert hiszen eddig legfeljebb gabonát, kávént öntöttek a tengerbe, de puszkagolyó sohasem maradt használatlan. A józan emberi agynak felháborodva kellene lesújtania arra, aki csak ki meri ejteni a száján a háboru halálhangzása nevet, de hát mikor kormányozták az emberiséget a józan emberi agyak...? Igen; a telhetetlen zsebek, a vérszomjas kapzsiság, az engesztelhetetlen gyűlölet és a mérhetetlen, kielégíthetetlen hatalomvágy... de józan belátás...?

Még mindég nem felejtették el füleink a frontok halálhőrgéseit, a robbanó gránátok vérfagyasztó süvítését, az árván, özvegyen maradt gyermekek, asszonyok kétségbeesett sikoltozásait s máris újabb háborúról beszélünk. Ha lehetséges volt az, hogy néhány csökönyös politikus tizenhárom esztendőn át az orránál fogva vezesse az emberiséget, akkor semmisenem lehetetlen.

Ha az emberiség eltúrta, hogy a béke, leszerelés és a konszolidáció frázis-esője közepette olyan állapot jöjjön létre, amely paradoxonja a béke fogalmának, hogy mindentek és mindenkinék tönkre kellett mennie az irtózatos hadikészülődések költségei és a velük járó gazdasági háborúk miatt, hogy mindenemű közeledés helyett, minden téren csak eltávolodásokat hoztak létre; akkor ez a bomba, végtelenségig tűrő emberiség azt is el fogja viselni, hogy megint a vágóhídra tereljék.

De mindazok, akik ma olyan nagyon vérmesen kiáltanak fegyver után, jó lesz, ha vigyáznak. Mert számításaikban könnyen tévedhetnek s akkor a csalódásuk rájuk nézve túlélhetetlen felébredéssé válik. És megtörténhetik a legmodernebb fegyverrel is, hogy amikor senki se számít rá, visszafelé sül el.

Bulgária is megtagadja a jóvátételek fizetését

A francia kormányelnök tárgyalásai — Munkanélküliek tüntető felvonulása a szenátus gyűlése alatt — Tovább folyik a háborus uszítás. Ötéves moratórium Németországnak

Lemondott a Laval-kormány

Brüning kancellár szenzációs kijelentése nyomán a francia belpolitikának jelentős eseménye a kormány lemondása. Bár a harcias hangulat jóval alábbhagyott, azonban a jobboldali sajtó még mindig erővel követeli a diplomáciai viszony megszakítását Németországgal. A német jóvátétel fizetésének megtagadását most nyomon követte Bulgária hasonló állásfoglalása. Európa sorsára döntő jelentőségű eseményekről az alábbiakban számolunk be.

Párisból jelentik: Laval francia miniszterelnök elnökletével a francia kormány tagjai ma minisztertanácsot tartottak. A miniszterelnök tájékoztatta a kormány tagjait a jelenlegi helyzetről és kijelentette, hogy a küszöbön álló nemzetközi tárgyalások előestéjén rendkívül fontos volna Franciaországra nézve, ha az összes parlamenti pártok összefognának az állam ügyének elintézése céljából. A minisz-

terelnök indítványa egyhangú helyesléssel találkozott. Laval erre felkérte a kormány tagjait, hogy a szükséges intézkedések tekintetében teljes szabadkezet biztosítsanak neki. Erre a miniszterek és államtitkárok kijelentették, hogy tárcájukat a miniszterelnök rendelkezésére bocsájtják.

A Havas távirati iroda véleménye szerint a miniszterek és államtitkárok azon lépése, hogy tárcájukat Laval miniszterelnök rendelkezésére bocsájtják, nem jelenti a kormány de facto lemondását. Ez csak abban az esetben következne be, ha Lavalnak sikerül a különböző, kormányt támogató pártokkal egy széles politikai alapon felépítendő kormány ügyében megállapodni. A legújabb hírek szerint Laval Herriot-val tárgyal ebben a kérdésben és ennek a tárgyalásnak kimenetelétől függ, hogy a francia miniszterelnök megtartja-e eddigi munkatársait, vagy sem.

Laval kormányalakító tárgyalásai

A Laval-kormány a miniszterelnök javaslatára elhatározta, hogy beadja lemondását. A kormány lemondása teljesen új helyzetet teremtett a francia politikában. Briand állásfoglalásáról politikai körökben nem nyilatkozott, de jólétesült körök úgy vélik, hogy a kormány lemondása Briand visszavonulása miatt következett be. A kormányalakításával előreláthatólag Lavalt vagy Herriot-t bízzák meg. Laval tárgyalásokat kezdett a radikális szocialistákkal és tárgyalásai eredményéről este újabb jelentést tett az elnöknek.

A közvélemény nagy meglepetéssel értesült arról, hogy a francia kormány Németország állásfoglalásáról még Brüning nyilatkozata előtt tudomást szerzett. Hoesch párisi német követ ugyanis már előre informálta Lavalt a német kormány állásfoglalásáról. Valószínű, hogy ez a Laval-kormány lemondásának egyik főoka.

Laval miniszterelnök a délután folyamán hosszabb kihallgatáson fogadta Leon Blumot a szociáldemokraták vezérét és közölte vele, hogy a szociáldemokratákat nem kéri fel a megalakítandó koncentrációs kormányban való

résztételre, mert jól tudja, hogy a párt a jelen helyzetben kötve van. Laval miniszterelnök ugyancsak fogadta a radikálisok vezérét Herriotot is, akivel két órán keresztül tárgyalt a kormány megalakítására vonatkozólag. Laval felajánlotta Herriotnak a külügyi tárcát és biztosította őt arról, hogy a radikális párt megfelelő számmal lesz képviselve a kormányban. Herriot Lavaltól egyenesen a radikális párt értekezletére ment, ahol beszámolt tárgyalásairól. Döntés a késő órákig még nem történt, azonban biztosra vehető, hogy az új kabinetben a radikális párt is részt vesz.

Bulgária moratóriumot kért külföldi tartozásaira

Szófiából jelentik: A bolgár fővárosból érkező jelentések szerint, Musanoff miniszterelnök a német eseményekkel kapcsolatban a sajtónak adott nyilatkozatában kijelenti, hogy Bulgária számára lehetetlen a jóvátétel további fizetése.

A Népszövetség pénzügyi bizottságának és a lausannei jóvátételi konferencia részére készített jelentésünkben, — mondotta Musanoff miniszterelnök — részletesen lefestettük Bulgária nyomoruságos helyzetét és a jelentésben lévő adatokból mindenki meggyőződést szerezhet arról, hogy nem tudunk fizetni. Természetes — folytatta a bolgár miniszterelnök, — hogy a bolgár kormány megtesz minden kísérletet, hogy gyors és helyes intézkedésekkel valamennyire szánja magát, azonban ez, akkor, amikor a kormány a költségvetésnek több, mint a felét külföldi tartozásokra kénytelen kifizetni, aligha fog sikerülni.

Ejjel 2 órakor érkezett telefonjelentés szerint a kormány a kedd éjjeli minisztertanácsos elhatározta, hogy

moratóriumot kér külföldi tartozásaira.

A moratórium kérést a kormány azzal indokolja, hogy a bolgár Nemzeti Bank csak anyvi devizával rendelkezik, hogy a leva stabilizációs árfolyamát tarthassa és ugyanez okból nem kíván hozzájárulni a Nemzeti Bank 37 százalékos aranyfedezeti alapjához sem. A bolgár kormány elhatározása a nemzetközi pénzügyi piacokon óriási szenzációt keltett.

A francia szenátus izgalmas ülése

Párisból jelentik: A francia kamara ma rendkívül izgalommal teljes ülést tartott. Az ülést tulajdonképpen gyászülésnek szánták, a nemrégiben elhunya Maginot hadügyminiszter emlékeztére, de izgalmassá tette az a körülmény a hangulatot, hogy a párisi munkanélküliek nagyarányú készülődéséről kapott információkat úgy a kamara elnöksége.

mint a párisi rendőrprefektúra. Joggal lehetett a beérkezett jelentések alapján attól tartani, hogy a példátlanul nagy számban gyülekező munkanélküliek megrohanják a kamara gyűlést és világraszóló botrányba fullasztják az elhunyt hadügyminiszter emlékezetére szánt demonstrációkat.

A parlamentet erős rendőri készültség szállotta meg már a kora reggeli órákban és még erősebb erősítésekkel vették körül a parlament épületét. Maga Schiappe rendőrprefektus jelent meg a helyszínen, hogy személyesen őrizze ellen a megtett elővigyázatossági rendszabályok jogánatosítását. A munkanélküliek ugyancsak már a kora reggeli órákban nagy csoportokban kezdtek gyülekezni, de a cirkáló rendőrosztatok mindenütt energikusan szétoszlatták őket.

Herriot és Laval tanácskozása

Ezalatt a kamara üléstermében gyászbeszédek hangzottak el Maginot emlékezetére és mialatt a cirkáló rendőrosztatok körülbelül 600 munkanélkülit vettek őrizetbe, vég nélküliek látszó méltatások idézték benn Maginot szellemét. A gyászbeszédek elhangzása után, a kamarai elnök ötperces szünetet rendelt el, ugyancsak az elhunyt hadügyminiszter emlékezetére. Ezt a gyászszünetet használta fel Herriot, a radikális szociálisták vezére, arra, hogy tárgyalásba bocsájtkozzék Lavallal, az új kabinet megalakítására vonatkozólag. A tárgyalás eredményéről mindeddig még semmi nem szivárgott ki.

A mindvégig feszült izgalmakkal teljes ülés azzal végződött, hogy Bouissont kormánypartii képviselőt a kamara elnökévé választották meg.

A francia kormányválságról különben egy érdekes kulisszatitok került közforgalomba, a francia külpolitikai körökben. Beavatottak ugyanis arról tudnak, hogy a Laval-kabinet már egy előző értekezleten elhatározta visszavonulását, amelyen azonban Briand, aki még nem mondott le a külügyminiszteri tisztségről, nem vett részt. Az agg francia külügyminiszter tehát csupán akkor mondott le tisztségéről, midőn kiderült, hogy a kormány már előbb cserben hagyta őt.

A francia jobboldali körökben még mindig erőiesen követelik a diplomáciai viszony megszakítását, továbbá a gazdasági háború megindítását Németország ellen. A feszült hangulatot csak némileg enyhítette az a körül-

mény, hogy Laval tegnap fogadta Hoesch párisi német nagykövetet, akivel belátóan tárgyalt.

A Journal des Debats azt írja, hogy Németország állandóan meglepő fogásokkal dolgozott, amit a német-osztrák csatlakozás kérdésének felszínre vetésénél, most pedig a leszerelés és a jóvátétel kérdésében is bebizonyított. A Liberté azt írja, hogy Franciaország a Rajna-vidék kiürítését drágán fizette meg. A Le Journal szerint a francia kormány hajlandó hozzájárulni a jóvátétel újrendezéséhez és még az elől sem zárkózik el, hogy a Young-tervet egy másik gyakorlati tervvel helyettesítsék.

Berlinből jelentik: Dietrich alkancellár, birodalmi pénzügyminiszter az United Press-nek adott nyilatkozatában részletesen ismertette Németország nézetét a jóvátételi fizetésekre vonatkozólag. Németország azon az állásponton van, hogy valamennyi ország vámpolitikája megakadályozta a Young-terv végrehajtását, így tehát nem a készségben, hanem a lehetőségben van a hiány. Németország letörleszti magánadósságait és szívesen fizetné a jóvátételeket is, ha a vámfalak ledölnének. Ez esetben ugyanis Németország külkereskedelmét több

milliárddal fel tudná javítani. Brüning kancellár is a lehetőségek nem pedig a jóakat hiányról beszélt. Dietrich alkancellár ezután kifejtette, hogy az elnökválasztásnak sokkal nagyobb jelentősége van, mint a porosz tartománygyűlési választásoknak volt, mert Hindenburg újra megválasztása a legalitás újabb döntő győzelmét jelenti.

Ot éves moratórium Németországnak

Washingtonból jelentik: Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Franciaország és Anglia együttes elhatározással Brüning kancellár nyilatkozatával kapcsolatban Németországnak öt éves moratóriumot indítványoznak. A hírt még nem erősítették meg.

A „Petit Parisien” értesülése szerint a Francia Bank egyelőre, mint Moret nyilatkozatából kitűnik, csupán egy hónapos meghosszabbítást hoz javaslatba és csak a lausannei értekezlet után határoz a továbbiakról.

A „Matin” azt írja, hogy amennyiben Németország kénytelen lesz visszafizetni a 100 millió dolláros kölcsönt, akkor aranyfedezete körülbelül 10 százalékra csökken, vagyis nem tudná fenntartani tovább az aranyalapot.

Laval új kabinetet alakít, amelynek Briand már nem lesz tagja

Párisból jelentik: Laval francia miniszterelnök a teljes kabinet élén, amelyből csak a nagybeteg Briand hiányzott, francia időszámítás szerint esti 22 órakor megjelent az Elysée-ben, ahol Doumer köztársasági elnök azonnal fogadta őket. Laval hivatalos deklaráció formájában átnyújtotta az elnöknek a kormány lemondását, amelyet Doumer el is fogadott.

A hajnali órákban jelentik telefonon Párisból, hogy a Laval-kabinet lemondása után máris kialakult az új kormány összeállításának kezdeti képe. Beavatott politikai körökben nyert információink szerint Laval már szerdán megalakítja új kabinetjét, amelyben lényeges változások nem történnek, amennyiben a kormány tagjai Briand kivételével megtartják továbbra is régi tisztségeiket. Laval maga a hadügyi és a külügyi tisztséget veszi át.

Orvosi konzilium Briand betegségeinél

Keddén délelőtt a nagybeteg Briand betegségeinél orvosi konzilium volt, amely megállapította, hogy az agg francia politikusnak tartózkodnia kell minden olyan tevékenységtől, amely szá-

mára izgalmat jelenthetne. Így tehát ki van zárva annak lehetősége is, hogy Briand tárca nélküli miniszterként szerepelhessen az új Laval-kabinetben.

Jenuvriert a francia szenátus korelnöke ma feltűnést keltő beszédet mondott a szenátus mai ülésén. A szenátus elnöke beszédében azt hangsúlyozta, hogy Franciaország mindent megtett annak érdekében, hogy az emberiség számára megőrizze az oly kívánatos békét. A politikában azonban feltámadt újra a ragadozóknak egy olyan fajtája, amely ezt a békét veszélyezteti. Franciaország azonban tudatában van eszméje mellett a népek szolidaritásának, amelynek megvédésére mindent el fog követni, ha ezzel nem cselekszik saját biztonságának kárára.

Főhercegi vadászatok Kisjenőn

Vadász emlékek.

Írta: AJTAY SÁNDOR.

Újra elmúlt egy esztendő. Az évek múlása emlékeinket idézi fel. A szomorú és rosszra hamarabb borul a feledés fátyola, a kedves és szép emlék tovább él. És ez így van jól. A multra visszagondolva, sok kedves, derűs esemény elevenedik fel emlékezetemben. Vadász események. Híres, neveztes vadászatok voltak a hatvanas és ezt követő években, a kisjenői főhercegi vadászatok. Még legendák is maradtak fent róluk. Apósomtól hallottam ezekről egyet-mást, ki annak idején fiatal erdész volt a főhercegi uradalomban, s a vadászatok rendezésében is részt vett. Sokan vettek részt a kisjenői vadászatokon, kik közül már csak a következőkre emlékszem:

Br. Simonyi Lajos, vadászati birtokos, volt közlekedésügyi miniszter, a történelmi híró „Simonyi Obester” fia.

Br. Bors. Nagy testi erejű és kitűnő lovas. Saját birtokán, löfegyver nélkül, közepkori módon, csak lóháton űzte a vadat, s azt kifárasztva és beérve, lováról leugorva, vadászkesével szurta le. Egy ízben azonban a beért vadkanra egyenesen nyergéből ugrott rá, de elhibázta a halálos dőfést, s csak br. Simonyi végzettszerű odaérkezése mentette meg az összemarcangolástól.

Elek Zoltán ezredes. Az akkori idők legjobb lövője. Ormos Péter kisjenői szolgabíró — később alispán és mindenkinek „Péterbácsi”-ja. Jó zsef főhercegnek nagy kegyében állott, örökös derült, vigkedélye és szívósága miatt. Taba J. Sándor járásbíró, szintén élces, vigkedélyű, tréfás stb. Mig egyfelől Kisjenő, Erdőhegy, Ágya, Szintye, Feketegyarmat

stb. főhercegi vadászterületek dus vadállománya biztosította a vadászatok sikerét, egyéb fűszerszámokról is gondoskodás történt, hogy ezen vadászatok emlékezetesek maradjanak.

A „háziúr”, józsef főherceg, a vadászaton néha nem puskával vett részt, hanem — főzőkanállal.

A vadászati rendezését erdészeti személyzetére bízta, ő maga pedig a kuktákkal és az elemozslás társzekérrel, az előre megállapított ebédelő helyre ment. Ott sátrat veretett és felállította a konyhát. Kék szakácskötenyt kötött, s a kuktákkal ebédkészítéshez fogott. A változatos menü közt két különlegesség is szerepelt. A „gödörös birka” és a „granadimars”. Utóbbi, katonamódra elkészített gombóc faja, amelyik némelyeknek állítólag, igen megfűtötte a gyomrát. A gödörbírka a következőképpen készült:

Megfelelő nagyságu gödört ástak, melyben kora reggeltől kezdve, hasábfával tüzeltek, míg a katlan falai egészen kitűzesedtek. A parázs és hamu kiszédése után egy kizsigerelt birkát, belsejét megszóva, egyébként egészben, szőröstül-bőröstül ledugták a tüzesgödörbe, s azt befedték parázzsal, hamuval. Délig ott sült. Akik ettek belőle, úgy mondták, hogy nagyon ízlet.

De hát volt még kitűnő zsványpecsenye is és sok egyéb. Fontos volt a jó ebéd, kedélyesség és tréfa.

Ormos Péter azért is volt általánosan kedvelt egyén, mert eme kellékeknek derekasan megtudott felelni. Jó kedve, tréfája kifogyhatatlan. Egy-egy tréfa elkövetésében, maga a főherceg is részt vett. Így:

Egyik ur (nevezzük X.-nek), nagyra volt a lövés tudományával. Dicsekedett, (nem az

ezredes volt) A főherceg odasugott egyik fiatal erdésznek:

— Csináljanak valami tréfát velem.

Megcsinálták. Úgyesen elcsenték X-nek a fához támasztott puskáját, s azt „preparálták.” Visszatették helyére, s jelentették Ö Fenségeknek, hogy meg van. Mindezt titokban. Ezután József főherceg megkérdi:

— Le tudna-e löni X ur egy feldobott kalapot?

Fogadás lett belőle, s X ur hevesen ugrott fel:

— Lássuk azt a kalapot.

Felrepül a kalap, X rálő, mégpedig mind a két csővel, hogy annál hatásosabb legyen a lövés. De mi történt? A puskából hatalmas fehér tollfelhő szállott ki, elborítva a környeztet. A kalap pedig sértetlenül esett le. A többi el kell képzelni.

Egy másik tréfája Elek Zoltánnal esett meg, más alkalommal Elek ebéd szünetben azzal szórakoztatta a vadásztársaságot, hogy a hajtókkal „susztertallérokat” (4 krajcáros rézpénz) dobáltatott fel a levegőbe, s azokat sorra előtte — golyóval.

Történt azonban, hogy a délutáni folytatóságos hajtáson, Elek Zoltánra ment egy hatalmas vaddisznó, ki azt hogy hogy nem, de elhibázta. Hajtás után mikor ezt József főherceg megtudta, kedélyesen mondta Eleknek:

— Ha a vaddisznó oldalán egy négykrajcáros lett volna, bizonyosan nem hibázta volna el.

Az egykori aradi vadásztársaságnak egyébként a következők voltak a tagjai: Swob Sándor csálai főerdész, Fábán László törvényszéki elnök, majd főispán, Fábán Lajos törvényszéki bíró, majd elnök, Fóthi Nándor főerdész,

Aradváros vezetősége meggátolja a közpénzek könnyelmű kezelését

Allandó ellenőrzőbizottságot létesítenek — Kéthetenként felülvizsgálják minden pénztárt — Minden tisztviselőt minden munkakörben foglalkoztatnak — A pénzkezelő tisztviselő köteles garanciát letenni

Sikkasztások és visszaélések szerepeltek ma délután rendkívüli programponthozként Aradváros interimár-bizottságának ülésén. Radu Cornel dr. elnök az ülés kezdetén bizalmas megbeszélés keretén belül ismertette a bizottság tagjaival mindazoknak a vizsgálatoknak az eredményeit, amelyeket kétségbevonhatatlan tényként állapított meg a fegyelmi bizottság, majd előterjesztette azokat az uttörő fontosságú javaslatokat, amelyek a jövőben egyszer s mindenkorra meggátolják a hasonló visszaélések elburjánzását Aradváros közigazgatásában. Megállapítást nyert ugyanis, hogy egyes tisztviselők, akiknek kezeire közpénzek kezelését bízták, visszaéltek hatáskörükkel és fiktív elszámolással próbálták leplezni kasszájuk hiányait, amelyet megtéríteni már nem állott valamennyinek módjában.

Új ellenőrzési rendszert vezetnek be

Radu dr. előterjesztésének elején energikus szavakkal hangsúlyozta az új elővigyázatossági rendszabályok életbeléptetésének szükségességét. Kifejtette, hogy Aradváros valamennyi üzeménél és intézményeinél szükséges, hogy a kassa kulcsai ne csak a gondnok birtokában legyenek, hanem kapjon egy-egy kulcsot az illető intézmény igazgatója, valamint a város pénzügyi osztályának ellenőrző főnöke is.

Megállapította az interimár-bizottság elnöke, hogy Aradváros üzemének és intézményeinek gazdasági működését ellenőrző szervek egyáltalán nem felelnek meg annak a célnak, melyért létesítették őket. Sem az organizációjuk nem megfelelő, sem pedig az ellenőrzés időszakainak szabályos ismétlődése nem célravezető. Ezért felveti azt az eszmét, hogy cseréljék gyakrabban az ellenőrzéssel megbízott tisztviselőket.

A fentieknek előrebocsátása után Radu dr. konkrét javaslatokkal állott az interimár-bizottság elé. Javasolta, hogy az interimár-bizottság létesítsen egy külön adminisztratív el-

Földes Kelemen gyógyszerész, Löcs Rezső, Meszlényi Antal ügyész, Millig József iskolaigazgató, Kabdebó Géza ezredes, Kron Kálmán szőlőbirtokos, Remenyik László mérnök, Szalay Károly ügyvéd, Probst Mihály építész, Simon Jenő ügyvéd és még többen.

A legtréfásabb emberek voltak: Fóthi és Kron. Egy ízben versenyt is rendeztek ketten, mely estétől reggelig tartott. Feltételek voltak: Szünet nélkül és felváltva mondják az anekdotákat, ugyanazt ismételni nem szabad. És kibírták. Sok tréfiája maradt fent Simon Jenőnek és Kron Kálmának. De mások sem maradtak hátra. Így Swób Sándor egyszer a következőképpen tréfált meg az egész vadásztársaságot:

Meglátott az aradi piacon egy vaddisznóhoz hasonló színű, nagy sertéjű házimalacot. Megvette és hazavitette a Csálába. Olba zárva tartogatta a vaddisznó vadászat idejére. Sok vendéget hívott meg Swób a tervezett vadászatra, köztük egy olyan „valakit” is, aki még nem lőtt vaddisznót, hogy „avatás” is legyen. Ennek a „valakinek” szánta.

Hajtás előtt kiküldte zsákbabujtatva, egy erdőőrrel, egy előre megállapított helyre azzal az utasítással, hogy helyezkedjék jól el a puskásvonal előtt, s mikor a hajtók oda érnek, eresse szabadon, zavarja a puskásvonal felé. Így is történt. Azzal a külömbéssel, hogy a kinevezett „vaddisznó” nem annak ment, akinek szánva volt, hanem szomszédjának, Kabdebó ezredesnek, aki azt le is puffantotta. Összegyűlve, hajtók, puskások, vizsgálni kezdték a zsákmányt, míg az egyik felfedezi, hogy ni-ni a nyakán vékony drót van, s azon egy kutya-centa.

Mindenki habotázott... egynek a kivételével.

lenőrző szervet, amelynek egyetlen hatásköre az volna, hogy a város ellenőrzése alatt álló intézményeket és üzemeket ellenőrizze. Ez az ellenőrzési bizottság csupán két városi tisztviselőből állana: az egyik kizárólag a közpénzek kezelésének menetét ellenőrizné, a másik pedig mindazon javaknak a kezelését, amelyek ugyancsak az intézmények bevételeit szolgálják. Ezt a két tisztviselőt mindig a város pénzügyi ügyosztályának tisztviselői közül választanák ki és működésük is Berzovan János pénzügyi tanácsos állandó ellenőrzése alatt folya. Korrekt eljárásukért a város pénzügyi osztályfőnökét terheli a felelősség.

Manole professzor, interimár-bizottsági tag, közbevetőleg javasolta, hogy az ellenőrzések idejét minél gyakoribb időközökben állapítsák meg. Így felvetette azt a gondolatot, hogy a bizottság átlag 15 naponként látogassa végig a városi intézményeket és közüzemeket. Indítványát helyesléssel fogadták a bizottság többi tagjai is.

Az eszmecsere folyamán felvetődött annak kérdése, hogy milyen módon fogják helyettesíteni az ellenőrző-bizottságba osztott tisztviselők tevékenységét a pénzügyi ügyosztályon? Radu dr. ebből az alkalomból annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a városi adminisztráció tisztviselőinek tevékenységében bizonyos váltórendszert lesz tanácsos meghonosítani. Ezáltal egyfelől valamennyi városi tisztviselő áttekintő képet nyer a város köz-

igazgatási ügykezeléséről, másfelől pedig eljáratítja minden ügyosztály hivatali teendőit.

Az interimár-bizottság hozzájárult a városi tisztviselők foglalkoztatásának új rendszeréhez, majd tovább tárgyalta az ellenőrző bizottság új intézményének javaslatát. Határozatilag kimondották, hogy felállítják az új rendszerű, kéttagú repülő-bizottságot, még pedig az interimár-bizottság elnökének javaslata alapján.

A pénzkezelő tisztviselők óvadéka

Ezután — ugyanennél a témakörnél maradva — a bizottság Radu dr. előterjesztés alapján a bizalmi állásokban elhelyezést nyert városi tisztviselők kötelező anyagi garanciájának kérdésével foglalkozott. Radu dr. leszögezte, hogy a Legea Contabilitatii törvény kifejezetten az illető tisztviselő számára előírja, hogy kéthavi teljes javadalmasításának összegét köteles letenni garanciaképpen felettes hatósága kezeihez akár készpénzben, akár megfelelő értékű állami értékpapirban. Az interimár-bizottság határozatilag kimondotta, hogy a mai naptól kezdve harminc napon belül valamennyi tisztviselőjétől, akik közpénzek kezelésével foglalkoznak, vagy városi intézményeknél nyertek bizalmi állást, a törvény által előírt garanciát minden feltétel nélkül megköveteli. Amennyiben pedig az érdekeltek nem tudják a rendelkezésükre bocsátott idő alatt a szükséges garanciát előteremteni, úgy leváltják őket és olyan tisztviselőkkel töltik be helyeiket, akik garanciaképesek.

A város vezetősége tehát komoly intézkedéseket tett a további visszaélések megelőzésére. A megindult fegyelmi ügyekben különben a kihallgatások folynak és máris megállapítást nyert, hogy a tudóbeteg-szantórium könyvelő és a gazdasági hivatalban működött tisztviselő visszaélésein kívül, amelyek összegszerűleg se jelentenek többet 60.000 lejnél, másfajta hiányok nem forognak fenn a városnak egy közüzemenél, illetve intézményénél sem.

Nincs benne semmi,

mindössze egy kis hétköznapi történet, egy darabka az életből, a rideg valóságból, ennyi az egész és mégis könnyekig megható a

Három napos szerelem.

Németül beszélő filmdráma. Főszerepben: Käthe Dorsch és Georg Alexander

CENTRAL

Premier.

CENTRAL

„A miniszterium álláspontja, hogy teljes fény derüljön a feketeszesz-panamára”

Nem történt közbenjárás a letartóztatott két miniszteri felügyelő érdekében — A felügyelők fogvatartásában a Tábla dönt —

Ionescu miniszteriumi igazgató nyilatkozata az Aradi Közlönynek

Ma délelőtt Moldovan Sabin delegált vizsgálóbíró ismét több érdekeltet hallgatott ki a feketeszesz-ügyben. A kihallgatottak között volt Rosenfeld Géza birkisi szeszgyáros is, akinek kihallgatása kizárólag annak megállapítására szorított, hogy minő összeköttetésben állott a gurahonci Pollacsek-féle szeszgyárral. Rosenfeld Géza az illetékes pénzügyigazgatóság igazolványát mutatta fel Moldovan Sabin vizsgálóbírónak, amellyel igazolta, hogy a birkisi szeszgyára már két év óta, 1930 június elseje óta nem működik. Lezárt és működésen kívül helyezett szeszgyár pedig más szeszgyárral nem állhat összeköttetésben.

Érdekes etappeja a vizsgálatnak Ionescu földművelésügyi igazgató és dr. Cioreanu bucaresti-i ügyvéd kihallgatása, akik hosszabb ideig tárgyaltak Moldovan Sabin vizsgálóbíróval a feketeszesz-üggyel kapcsolatban. Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni Ionescu miniszteriumi igazgatóval, valamint Cioreanu dr.-ral, akik a következő érdekes felvilágosítást adták:

— Minden elterjedt hírrel szemben ki kell jelentenünk, hogy a miniszterium álláspontja az, hogy a vizsgálat elé semmi akadály ne gő-

düljön és minden fázisában ki legyen derítve a feketeszesz országos panamája. A miniszterium tehát az Aradon letartóztatott két miniszteriumi felügyelő ügyében semmi néven nevezendő intervenciót nem csinál az aradi nyomozó hatóságoknál. Bennünket a vizsgálóbíró szintén kihallgatott ezzel az üggyel kapcsolatban és erre vonatkozólag csupán annyit mondhatunk, hogy az igazság nemsokára ki fog derülni.

Zarma Satir és Peacba Tache különben ma eredeti tervüktől eltérőleg megelébbeték a vádpanács döntését, amely további fogvatartásukat rendelte el. Szabadlábra helyezésiük kérdésében tehát a temesvári tábla dönt. Az aradi törvényszék ma foglalkozott Ultimann nagyváradi szeszgyáros ügyével, akinek további fogvatartását rendelték el. Ugyancsak ma került a vádpanács elé egy aradi cég letartóztatásában levő tisztviselőjének ügye is, akinek fogvatartását szintén meghosszabbították.

Moldovan Sabin vizsgálóbíró különben minden előkészületet megtesz arra vonatkozólag, hogy a jegyzőkönyvek kellő időben le legyenek zárva, hogy a főtörővalást még ebben a hónapban ki lehessen tűzni.

Hamis értekezési bizonyítványok — hazaszeretetből

Röser Ervin pathetikus védekezése ügyének főtárgyalásán — Hatszázötven hamis bizonyítvány került forgalomba

Budapestről jelentik: A törvényszék ma kezdte meg Röser Ervin emlékeztető bizonyítványhamisítási bűnperének tárgyalását. A vádlott kihallgatása során elismerte a hamisításokat, hangsúlyozta azonban, hogy az általa elkövetett bűncselekménynek sok enyhítő körülménye van és a hamisítások a világháborúra vezethetők vissza. Az ifjúságnak ki kellett mennie a frontra és a háborúba vonuló fiatal emberek önkéntességi joga érdekében állított ki a Röser-tanintézet hamis értekezési bizonyítványokat.

— Nem szívesen térek rá, — mondotta a vádlott, — hogy hazaszeretetből, hazafiasságból állítottam ki hamis bizonyítványokat. A bizonyítványok tulajdonosai között igen sokan vannak hadirokkantak is.

A vádlott kihallgatása után, a tanúkihallgatásokra került sor.

A Röser-féle törvényszéki tárgyaláson Röser Ervin kihallgatása folyamán, továbbra is azzal védekezett, hogy a bizonyítványhamisításokat nem nyereségvágyból követte el, hanem főleg szíveségből, minden ellenszolgáltatás nélkül csinálta, mert nem tudott ellenállni a hozzá fordulóknak könyörgésének. Az első hamisítást 1914-ben követte el és azóta állandóan folytatta, úgy, hogy körülbelül 650 bizonyítványt hamisított, mindaddig, amíg rá nem jöttek. A tárgyalást holnap folytatják.

Színház — Irodalom — Művészet

Zilahy Irént baleset érte Bécsben

Előadás közben súlyosan megsérült a lába.

Bécsből jelentik: A Theater an der Wien vendégszereplő Zilahy Irént súlyos baleset érte. Lehár Ferenc „Szép a világ” című operettjének első felvonásán, egy táncjelenet után a színésznő elesett és oly szerencsétlenül zuhant a földre, hogy lába súlyosan megsérült. Fájdalma ellenére végigjátszotta szerepét, azután hazavittette magát. Sérülését csak hosszabb időn belül heveri ki.

* Az aradi Városi Színház műsora. Szerdán este fél 9-kor: Kutya van a kertben. Ujdonság, először. Kurt Goltz groteszk játéka. Utána: A kör négyszögesítése, vagy a Szovjetházasság. Katejev szovjetiró világhírű új színdarabja. Ujdonság, először. Bérletszám 23. Sorozatszám: 112. — Csütörtökön este: Román előadás. — Pénteken este: Román előadás. — Szombaton este fél 9 óra: Potyautas. Énekes, táncos bohózat-ujdonság, először. Történet a Zeppelin-léghajóban. Major Kató, László Andor, Felhő Ervin fellépésével. Bérlet 24 Sorozatszám: 113. — Vasárnap délután 3-kor: Tatárjárás. Zöldhelyi Annával, Major Katóval, László Andorral, Felhő Ervinnel. Nagyon olcsó mozihelyekkel. Sorozatszám: 114. Délután fél 6-kor: Potyautas. Énekes, táncos ujdonság, másodszor. Rendes helyárak. Sorozatszám: 115. Este fél 9-kor: Mosoly országa. Lehár grandiózus operettje. Sorozatszám: 116.

* Ma este: Kutya van a kertben és A kör négyszögesítése. A szó szoros értelmében irodalmi esemény lesz ma este az aradi színtársulat prózai együttesének. A modern irodalomnak két remekműve kerül bemutatásra. „A kutya van a kertben”, Kurt Goltz, a kiváló német színpadírónak briliáns alkotása, amelynek minden egyes gondolata egy cizellált irodalmi élmény. Utána Katejevnek az új orosz irodalom egyik kiváló reprezentánsának megkapóan és látásu szatirája: „A kör négyszögesítése”, amely minden ízében ujdonságot jelent az értelmiség számára. A két rövid irodalmi csemege iránt már előzetesen nagy érdeklődés nyilvánult meg a közönség körében. Kaszab Anna, Tóth Elek, Bárdi Teréz, Bárdos Klári, Tasnády András, Nyerges Ferenc kezében vannak a vezetés szerepei.

A dunai államok közeledése hátrányára van Jugoszláviának

A cseh—magyar—osztrák szövetség Németország ellen irányul — Korosec horvát emigráns nyilatkozata Budapesten

Budapestről jelentik: Korosec horvát emigráns, aki jelenleg Budapesten tartózkodik, a dunai államok gazdasági kérdéseire vonatkozólag kijelentette, hogy Jugoszláviának csak hátrányára van a dunai államok közeledése. Egy cseh—magyar—osztrák szövetség nem jöhet létre, mert ennek Németor-

szág ellen kellene irányulnia, amibe Ausztria semmi esetre sem megy bele. Ha ehhez a szövetséghez Románia és Jugoszlávia is csatlakozna, akkor a szövetségnek még inkább németellenes jellege lenne. Páneurópa vonatkozólag Korosec kijelentette, hogy valamikor megvalósul, de csak ha még sokkal rosszabbul megy majd a sorunk.

Aradi uriaszony sikere Amerikában

Előadás Bridgeportban — Rácz Józsefné, volt aradi szikvizgyáros neje kitüntetését kapott

Üzleti külsejű amerikai levelet hozott ma a posta szerkesztőségünkbe. A komoly, gothikus betűkkel jelzett cégjegyzés: „Racz Furniture Company, Bridgeport” arra enged következtetni, hogy a levél a kiadóhivatalnak volt szánva és csak tévedésből került a szerkesztőségbe. Azonban a Rácz név mégis arra készítetett bennünket, hogy felbontsuk a borítékot, amelyből egy finom apróbetűs női írással telerölt névjegy és az egyik nagy amerikai magyar újság példányszáma hullott ki.

Rácz Józsefné, született Gecser Kató 1923-ban vándorolt ki Amerikába szerencsét próbálni. Gecser Kató világiosi urileány volt és Rácz József volt aradi szikvizgyárhoz ment feleségül. Azonban Aradon nem tudták elég gyorsan megalapítani szerencsésüket, hát a fiatalok bátorságával és munkaakarásával elhatározták, hogy kimennek Amerikába megkeresni a boldogulást. Ugyáltszik a szerencse hamarosan melléjük szegődött, mert amint a fiatal Rácz Józsefné írja, jelenleg jömeneteli nagy butorizetük van Bridgeportban, amely a mostani nehéz viszonyok között is forgalomnak örvend.

Az amerikai magyar újság példányszáma pedig hangulatos cikk keretében számol be arról, hogy a Whittier streeti esti iskola tanulói nagyszerű előadást rendeztek, amelynek keretében angol nyelvű egyfelvonásos darabok kerültek színre. Az előadás közönsége sokat és szívesen tapsolt a tehetséges, ügyes szereplőknek, akik között kitűnt Rácz Józsefné, az Aradról elszármazott uriaszony. Rácz Józsefné levelében beszámolt a Whittier streeti esti iskolásokról, akik között ő a legfiatalabb „amerikás” és büszkén írja le, hogy a legutóbbi vizsgán szép kitüntetésekkel kapott tanulmányai sikeres elvégzéséért.

A selyem amerikai lobogót ott őrzöm a szekrényemben aradi emlékeim mellett és nagyon-nagyon büszke vagyok rá, valamint arra a jutalomkönyvre is, amelyet szintén a vizsgán kaptam. Tíz színdarab van benne és mind-egyiket már betéve tudom. De azért szeretettel, szívesen gondolok Aradra és szívből üdvözlök mindenkit, aki még emlékszik reánk.

Igy fejezi be levelét az Aradról elszárma-

* A Színházi Élet ragyogó új számában érdekes képekkel lepi meg a közönséget. A Torockói menyasszony valamennyi szerepét eljátszotta Dayka Margittal, aki a legkülönbözőbb maszkokban mutatkozik be. Ezenkívül kotta, regény, gyermeklap és a szokott rovatok egészítik ki a kitűnő új számot, melynek darabonkénti ára 40 lej, előfizetési díj egy negyedévre 450 lej. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-ucca 3.

* A Magyar Otthon szabadegyeteme. A Magyar Párt közművelődési szakosztálya szabadegyetemi előadásait, melyekkel az elmúlt év folyamán oly szép eredményeket ért el, ismét megkezdte. Az első előadás ma, szerdán este 9 órakor lesz a Magyar Otthon Zrínyi-u. 8 szám alatti helyiségében, amikor is dr. Somogyi Gyula ny. felsőkereskedelmi isk. igazgató „Részletek a történeti múltból” címmel fog egy élvezetes estét nyújtani a közönségnek. Az előadás teljesen díjtalan, ruhátár nem kötelező.

zott bridgeporti butorgyárosné, aki az amerikai lobogó árnyékában is szívesen gondol hazára. Kérésére itt adjuk még a többi szereplők és jelenvoltak névsorát. Jó hangzású magyar nevek, hátha akadnak olyanok olvasóink táborában, akik kedves, régi ismerősöket fedezik fel közöttük: A szereplők között voltak Bakosné, Bányainé, Horváthné, Horváth L., Somogyi P., Richter T., Breiner J., Kovács József, Barék Mária, Tykelné, Feringné és Seaman L. A közönség soraiban ott voltak: Horváth Jennie, Mrs. L. Ritzu, Mrs. Sándor, Puskás S., Papp T., Vig R., Mrs. A. Papp, Mrs. S. Tóth, Mrs. Simon, Miss Jennie Seaman, Mrs. Seaman, Miss Mary Puskás, Kovács Irénke, Tomaskovics Emilia és Bányai Ella.

Az aradi kereskedelmi iskola szubvencióját megszavazta az Interimár-bizottság

A városi interimár-bizottság mai ülésén ismertetésre került a kereskedelmi fiúiskola igazgatóságának köszönő-átirata, melyet a város vezetőségéhez intézett abból az alkalomból, hogy a középiskola évi szubvenciójaképpen 240.000 lejt szavaztak meg számára.

Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök az iskolaigazgatóság köszönő-átiratának felolvasása után, egyúttal ismertette azoknak a tárgyalásoknak az eredményeit is, amelyek, — amint az Aradi Közlönyben beszámoltunk róla, — biztosították a tanintézet párhuzamos osztályába beiratkozott százhatvan növendék számára a tanév zavartalan befejezését. Az interimár-bizottság elnöke előadta, hogy Arad városa, a megyei prefektúra példájára, 100.000 lejjel járul hozzá a szükségelt 350.000 lej lefedezéséhez, hogy lehetővé tegye a maga részéről is a város kereskedelmi közoktatását illető intézmény további zavartalan működését. Az interimár-bizottság tudomásul vette az elnök mindkét rendbeli előterjesztéseit és a maga részéről is megszavazta az újabb 100.000 lejes szubvenciót az aradi felsőkereskedelmi fiúiskola számára.

* A színház igazgatósága a bérlőkhöz. A színház igazgatósága ezúton kéri fel a bérlőket, hogy a hátralékos bérleti összegeket már most mielőbb fizessék le a jegypénztárnál, vagy a színház irodájában.

* A kolozsvári Opera az aradi színházban. A kolozsvári Román Nemzeti Színház igazgatósága megállapodásra jutott Aradváros kulturális ügyosztályával. Ennek értelmében a színház drámai együttese január hó 14-én megkezdte Aradon vendégjátékait. A kolozsvári Operaház február hó elején kezd meg aradi vendégszerepléseit, amely előreláthatólag több héten át fog tartani, de hetenként csak két-három napig. A közbeszó időt az operatársulat vidéken tölti.

Adakozzunk a munkanélkülieknek!

Tömegmészárlás történt a Dnyeszter partján

Fény derült a sorocai tragédiára — A vérengzés híre összeverődött tömeget karhatalom osztotta szét — Landau képviselő intervenciója a belügy- és hadügyminiszteriumban — Vegyes bizottságot küldenek ki a történetek felülvizsgálására

Bucurestiből jelentik: Az Aradi Közlöny mai számában a Rador távirati-iroda jelentése alapján beszámoltunk arról, hogy az orosz-román határon, közvetlenül Soroca község mellett román határőrök agyonlőtték hat ismeretlen egyént, akik át akartak szökni Szovjet-Oroszországba. A ma érkező jelentések szintén röviden számolnak be a hat szerencsétlen ember agyonlövéséről és ezek szerint Zeida Pferdman, Leib Rudman, Ion Mihales, Samuel Trikinovschí, Sandor Papis és Riva Barcautean sorocai 16—20 éves lakosok január 8—9-ire virradó éjszaka Sorocánál a Dnyeszteren át akartak szökni a határon. A határőrök akik a szökést még idejében észrevették, felszólították őket, hogy álljanak meg, mivel azonban ezek nem reagáltak a felszólításra, a határőrök valamennyiüket agyonlőtték.

A sorocai határcsendőrség az ügyről annak rendje és módja szerint jelentést tett a belügyminiszteriumnak, amely a határcsendőrség beküldött információja alapján hivatalos közleményt is adott publikálás végett a kormány felhivatalos sajtóirodájának és ebben a hivatalos nyilatkozatban a belügyminiszterium megállapítja, hogy a fentnevezett öt férfi és egy nő, valamennyien sorocai lakosok, akiket kommunista üzemekkel vádoltak, péntekről szombatra virradó éjszaka megkísérelték átlépni a határt és mivel felfedezésük alkalmával nem álltak meg, a határőrök kénytelenek voltak fegyverüket használni. A hivatalos közlemény végül megállapítja, hogy a határátlépőkre leadott sortűz alkalmával ötén a helyszínen azonnal meghaltak, míg a hatodikát életveszélyes sérülésekkel kórházba szállították, ahol másnap délelőtt kiszorították.

Eddig szót a belügyminiszteriumnak a felhivatalos sajtóirodához, illetve a lapokhoz eljuttatott nyilatkozatait, amelyet az újságolvasó közönség egy napra tudomásul vesz, de másnapra az egész ügy minden tragédiájával együtt a feledés homályában vész el. Jelen esetben azonban olyan dolog történt a hivatalos hatalom álarca mögött, amely a román és orosz határ mentén fekvő községek csendőrhatalósainak kegyetlen működését minden kétséget kizáróan bebizonyította. A sorocai határcsendőrség ugyanis hat ártatlan embert kivitt a Dnyeszter partjára és a teljesen kiszolgáltatott embereket egyszerűen agyonlőtték. Az Aradi Közlöny bucaresti-i munkatársa a szomorú esetről a következőket jelenti:

Hat ártatlan gyerek-ember borzalmas kivégzése

Amikor a határőrök véres munkájának híre Sorocában elterjedt, a lakosság körében nagy izgalom támadt. Mivel az első pillanathoz tulajdonképpen nem tudták, hogy kiket lőttek agyon a határőrök, valóságos népvándorlás indult meg a községi előjáróság épülete elé, ahol pár perc alatt már százakra menő tömeg várta izgatottan a bentől érkező hírt, hogy kik az áldozatok. Amikor ezt megtudták, szívtépő jelenetek játszódtak le az agyonlőtt fiatal-emberek és leány szülei között. Közben a karhatalom szétosztotta a tömeget.

Landau kisenevi képviselő ma a kora reggeli órákban táviratot kapott Sorocából, melyben az áldozatok szülei röviden ismertetik a megdöbbentő eseményt és arra kéri a képviselőt, hogy indítson erélyes vizsgálatot. Landau-képviselő a távirat vétele után érdeklődött az ügyről sorocai párthíveimél, ahonnan azt a választ kapta, hogy tömeggyilkosságról van szó, amelyet úgy követtek el, hogy az áldozatokat összefogdoszták, kivitték a Dnyeszter partjára, ahol azután a határőrök sortűz alá vették őket. A képviselő informátorai azt is közölték, hogy az agyonlőtt fiatal-emberek és

a leány nem voltak kommunisták és hasonló dolgokkal soha sem foglalkoztak. Ugyanebben az időben, tehát a délelőtti folyamán, a képviselő a mélyen sujtott szülőktől még a következő szövegű táviratot kapta:

„Hat gyermekünket önkényesen, minden előzetes ítélkezés vagy törvényes eljárás mellőzésével meggyilkolták. Kérjük képviselő urnak sürgős közbenjárását, továbbá azt, hogy hasonló esetek megelőzése végett szíveskedjék sürgősen Sorocába jönni.“

Landau képviselő a délutáni órákban felkereste a belügyminisztert és Stefanescu Amza hadügyminisztert. A hadügyminiszternél történt audiencia alkalmával Dumitrescu, a csendőrség országos főparancsnoka is jelen volt és Landau képviselő ismertette az esetet a saját információi alapján, majd pedig egy bizottság kiküldését kérte, amelyben a katonai

személyeken kívül egy polgári személy is részt vegyen. A képviselő végül kijelentette a hadügyminiszternek, hogy az eset tisztázása érdekében saját maga is kiutazik a helyszínre. A hadügyminiszter válaszában megígérte, hogy a bizottságot rövid időn belül kiküldik a helyszínre, hogy a való tényállást megállapítsa.

Az Adeverul az ügygel foglalkozva azt írja, hogy a határőrök szünya lőtték a szerencsétlen végű embereket, ami igen különös és rejtélyes. A haldokló hozzátartozóinak — írja tovább a lap — nem engedték meg, hogy gyermekükkel beszéljenek, mert így az a valóságot adta volna elő, ami nagyon is ellenkezett volna a hivatalos jegyzőkönyvvel.

A megindult vizsgálat

Bucurestiből jelentik: A besszarabiai osztrómállapot kiterjesztéséről szóló rendelet híret illetékes helyen nem erősítették meg. A hadügyminiszteriumban kijelentették, hogy nincsen szó a hadizóna kiterjesztéséről, mert a szóban forgó városok amúgy is belesnek a zónába és csak a jelenlegi állapot erősebb kihangsúlyozásáról lehet szó. Rascanu tábornok, Besszarabia kormányzója egyébként ma hosszabb megbeszélést folytatott Otescu belügyi alminiszterrel és Stefanescu Amza hadügyminiszterrel a besszarabiai helyzetről és a sorocai incidens vizsgálatáról.

1 x 1 = 1,
ennyire biztos, hogy Ön nagyszerűen elszórakozik, ha megnézi

Mikor lesz az enyém?
című látványos, németül beszélő, éneklő filmoperettet, melyben a főszerepeket

Martha v. Eggert és Georg Alexander
játsszák.

Select Premier Select

Megbénult az üzleti élet Indiában

Bezárják a tőzsdéket — Gandhi letartóztatása óta

A kongresszus az angol postát is tönkre akarja tenni. A Mahatmát nem engedik szabadon beosületszó ellenében

Bombayból jelentik: Gandhi párt és társainak letartóztatása óta az üzleti élet teljesen megbénult és a tőzsdék bezárás előtt állanak. A kongresszus titkos tanácsa most az a tervvel foglalkozik, hogy külön postát szervez, amellyel az a céljuk, hogy az angol posta működését lehetetlenné, illetve tönkretegyék. Londoni jelentések megcáfolják azt az

állítólagos hírt, mintha Gandhit becsületszó ellenében a hatóságok hajlandók lennének szabadlábra helyezni. Erről ugyanis — mondja a cáfolat — csak akkor lehetne beszélni, ha a Mahatma megszüntetné angolelences, passzív politikáját, amelyre azonban egyáltalán nem lehet számítani, mert ez ellenkezik India lakosságának közhangulatával is.

Százezer lejes per egy volt aradi birtokos ellen

A hadseregszállítás epilógusa — Az Erdélyi Hitelbank jogutódja visszaköveteli az eladott értékpapirokat

Érdekes per került ma tárgyalásra az aradi törvényszék Orezeanu—Nicula-tanácsa elé. Az eljárás az Erdélyi Hitelbank jogutódjának, a Societatea Bancara Romanának feljelentésére indult meg Faragó Gyula ellen, aki a bank igazgatósága szerint százezer lei értékű értékpapírral nem számolt el. Az érdekes ügy előzményei a következők:

Évekkel ezelőtt Faragó Gyula résztvett Dörner Emillel és annak társával a hadsereg részére történő remonda-szállításokban. Az ügyletek lebonyolítása alkalmával százezer lejt kellett kaucióként letenni, a vállalkozók azonban nem készpénzt helyeztek letétbe, hanem ennek az összegnek az ellenértékéért értékpapirokat vásároltak az Erdélyi Hitelbanktól. Negyvenezer lejt készpénzben fizettek ki, míg a fennmaradó hatvan ezer lejt Dörner váltót adott. Az értékpapirokat azután letétbe helyezték a miniszteriumnál, azonban a löszállítás deficittel végződött, úgy hogy a visszakapott értékpapirokat is értékesíteni kellett. A hatvan-

ezer lejes váltót azonban nem váltották be, a mely azután később sem volt behajtható s így a Bancara igazgatósága, mivel sem a pénzt, sem az értékpapirokat nem kapta vissza, feljelentést tett Faragó Gyula ellen. A mai tárgyaláson azonban a felek által bejelentett több fontos tanu nem jelent meg, így a tárgyalást elnapolták.

Az aradi mozik mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: Premier. HÁROM NAPOS SZERELEM. Dráma. Főszerepekben: Hans Albers, Käthe Dorsch és Trude Berliner.

SELECT MOZGÓ: MIKOR LESZEL AZ ENYÉM? Zenés és énekes bohózat. Főszereplők: Martha Eggerth, Georg Alexander és Fritz Kampers. Rendezte: Richard Eichberg.

A „TRADE HORN“ filmrészlet előadásaira már ma kaphatók jegyek a CENTRAL MOZGÓ pénztáránál.

H I R E K

Terjed a sarlachjárvány Aradon

Megkezdik a védő-oltásokat — Dr. Cucu főorvos nyilatkozata

Az aradi sarlach-járvány az utóbbi napokban aggasztó méreteket öltött. Ennek ellenére, a város főorvosi hivatala bizott abban, hogy a városi tanintézetek növendékei a szünet alatt amugy is megfelelő környezetben és felügyelet alatt vannak s így nincs szükség szigorúbb óvintézkedések megtételére. Komoly kilátások nyíltak arra is, hogy mire a tanulóifjúság karácsonyi szünetje lejár, az aradi sarlach-járvány is erejét veszíti és sikerül a megbetegedések 60-70 között állandósult eseteinek a számát lejjebb nyomni.

A karácsonyi vakáció ideje valóban lejárt, de a közben váratlanul megennyhült időjárás egyáltalán nem igazolta az egészségügyi fórumok várakozását.

Ezért dr. Cucu Vasilic városi főorvos kötelességéhez híven, nagyobb mennyiségű oltóanyagot rendelt, hogy a tanintézetek ifjúságát preventív védőoltásokkal láthassák el és így idejében gátolhassák meg a sarlach további garázdálkodását Aradon. A mai nap folyamán, — amint alkalmunk volt meggyőződést szerezni róla, — ezer oltás számára elégséges mennyiségű védőszérum érkezett a város főorvosi hivatalába. Ezzel kapcsolatosan beszélgetést folytattunk Cucu dr. városi főorvossal, aki az Aradi Közlöny munkatársa számára az alábbi kijelentéseket tette:

— A védőoltás céljaira általunk megrendelt sarlach-elleni szérumok a mai nap folyamán valóban megérkeztek. Ez a szérum már pompás eredményeket produkált a bucaresti-i nagy sarlach-járvány idején is, amelynek megfékezését ugyancsak ezzel a szérummal sikerült keresztülvinni. A védő-oltásokat még e hét végén rendszeresen megkezdjük és minden reményemmel meg van reá, hogy a továbbiakra nevezve sikerül megakadályoznunk a megbetegedések számának növekedését, egyben a jelenlegi betegállomány számát pedig jelentős mértékben csökkenteni fogjuk.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Keleti szél, száraz idő és a hideg fokozódása várható.

— **Miklós herceg külföldi útja.** Bucarestből jelentik: Az „Adeverul” szerint Miklós herceg két hónapi szabadságra külföldre utazik. Az a hír, hogy a herceg külpolitikai missziót kap alaptalan.

— **Nicolau vezérfelügyelő Aradon.** Nicolau temesvári kerületi közigazgatási vezérfelügyelő a napokban Aradon tartózkodott. A közigazgatási vezérfelügyelő útja egy megyei vizsgálattal állott összefüggésben, amely Gurahoncon folyik.

— **Tavasszal befejezik a Dobó-ucca aszfaltozását.** A Dobó-ucca kiaszfaltozását az ősz alkalmával beállott kedvezőtlen időjárás miatt nem lehetett befejezni. Az interimár-bizottság ma elhatározta, hogy a tavasz beálltával az aszfaltozást föltétlenül befejezik.

— **Aradi vállalatok az aradi munkásokért.** Az interimár-bizottságon ma délután dr. Radu Cornel olyan előterjesztést tett, hogy most — a nagy munkanélküliség idején — valóban elvárhatná Arad polgársága az aradi nagyvállalatoktól, hogy kizárólag aradi munkásokat alkalmazzanak. Az előterjesztés felett vita indult meg. Sokan kifogásolták, hogy ilyen eljárásra nem lehet senkit sem kötelezni, végül is abban állapodtak meg, hogy ez ügyben értekezletet hívnak egybe a nagyvállalatok vezetőinek bevonásával.

— **Százhusz csatahajót akar építeni Amerika.** Washingtonból jelentik: Pratt amerikai tengernagy, a képviselőház tengerészeti bizottságában feltűnést keltő beszédet mondott a ifegyverzés kérdéseiről. A temperamentumos tengernagy beszéde végén arra a megállapításra jutott, hogy a munkanélküliség problémáját mégis csak az oldaná meg, ha a szenátus legalább 60 millió dollárt szavazna meg egy tíz évre terjedő periódusu hadépipítésre. A tengernagy természetesen csatahajókat értett ezalatt. Kifejtette, hogy ez alatt a tíz esztendő alatt, 120 modern csatahajóval tudják megjelenni a fegyverező világot.

Jegyzékváltás Románia és a szovjet között

Még nincs megállapodás a megnemtámadási szerződésre vonatkozólag

Bucarestből jelentik: A rigai tárgyalásokat tegnap este folytatták. Sturdza átvette az orosz jegyzéket, amelynek részletei még nem kerültek nyilvánosságra. Az Ordinea úgy értesül, hogy az oroszok jelentékenyen mérsékeltek igényeiket. A lap inti a kormányt, hogy legyen szilárd, mert ebben a kérdésben az egész közvélemény mögötte áll.

Rigából nincsen még teljesen megbízható jelentés. A kormány megkapta az orosz jegyzéket és a Viitorul szerint ez a jegyzék bizonyos engedékenységet tartalmaz, mégis azt

indítványozza, hogy előzőleg kössenek meg általánosságban egy megnemtámadási szerződést, azután iljön össze egy román-orosz vegyes bizottság és állapítsák meg, melyek azok a területek, melyeket kölcsönösen garantálnak a megtámadás ellen. A lap értesülése szerint a külügyminiszter már el is küldte a kormány választát Sturdza rigai követnek, akit megkért, hogy azt minél előbb juttassa el az orosz delegációnak. A román válasz a legsürgősebb nyilatkozatot kéri arra nézve, hogy Oroszország hajlandó-e teljes egészében elismerni a mai román szuverenitás alatt álló terület sértetlenségét.

Aradi kereskedő nyerte a zsidókórház egymillió lejes főnyereményét

A 24.812. számú sorsjegy a szerencsés nyerő

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári Zsidókórház sorsjegynek ma volt az utolsó húzása. Az egymillió lejes főnyereményt a 24.812 számú sorsjegy nyerte, amelyet az aradi Chevrá Kadisa adott el, tehát aradi nyerte a főnyere-

ményt. 25.000 lejt nyert az 59.804 számú és 10.000 lejt a következő számú sorsjegyek: 14.116, 45.651, 50.819, 64.050, 76.266, 88.228, 91.634, 102.758, 117.993, 120.742, 131.819, 138.997, 148.202.

— **Ujabb bányaszerencsétlenség.** Kasselből jelentik: Kassel mellett, a Habichtswaldi bányában ma beomlás történt. A rethierstolleni szakaszon ma reggel egy fal beomlása elzárta a külvilágtól három bányamunkást. A munkásokat mind ez ideig nem sikerült kiszabadítani, de a kerületi bányahivatalban kijelentették, hogy remélik, miszerint élve tudják megmenteni a szerencsétlenül járt bányászokat.

— **A híres bajor kék gyémántra nem akadt vevő.** Londonból jelentik: A bajor koronaékszereket a mai napon szállították vissza Bajorországba. Feltűnést keltett, hogy a koronaékszerek mesés értékű, világhírű „kék gyémánt”-jára nem akadt vevő.

— **Huszonnyolc magyar tisztet tüntettek ki a Mária Terézia-rend aranyérmével.** Budapestről jelentik: A Mária Terézia-rend kaptalanjának utolsó, 14. ülésén, 28 magyar tisztet tüntettek ki a rend tiszti arany vitézségi érmével. A kitüntetettek között szerepel gróf Tisza István, a tragikus halált halt magyar miniszterelnök is.

— **Tizenöt aradi rendőr keresi a fizetését.** Az aradi rendőrvesztura negyven rendőrlegényét — mint ismeretes — a város fizette. A belügyminiszter azonban legutóbb a város költségvetésében csak 25 rendőr fizetését, azaz 800 ezer lejt hagyta meg. Ez ügyben a vesztura felirt a belügyminisztériumba és egyben értesítette a város vezetését is lépéséről. Kérte egyszersmind azt is, hogy támogassa a kérést. A város véleménye ez esetben az, hogy a miniszteri határozattal szemben egyelőre nem tehet semmit, meg kell várni a minisztérium újabb döntését és akkor is kutatni kell a 15 rendőrlegény fizetésének fedezésére szükséges 400 ezer lejes alap megteremtése után.

— **Kiadták a Central-mozi büfféjét.** Ma döntött a városvezetés a Central-mozgó büfféberlete ügyében és azt 40 ezer lejes bérért a régi bérlőnek, Schuch Ferencnek adta oda.

— **Egy felrobbant oxigénpalack megölt négy katonát.** Rómából jelentik: Ma délelőtt a hadügyminisztérium egyik kísérleti telepén halálos végű szerencsétlenség történt. Egy oxigénpalack felrobbant és a közelben tartózkodó négy katonát a szertepülő vasszilánkok olyan súlyosan sebesítették meg, hogy rövid idő múlva valamennyien belehaltak sérüléseikbe.

— **A prágai érsek a bálak ellen.** Prágából jelentik: Kasper dr., az új prágai érsek felhívást intézett a papokhoz és pásztorlevelében felszólította őket, lassanak oda, hogy a szombat esti bálak és táncmultságok a jövőben elmaradjanak, mert a mult tapasztalatai szerint bál után a hívők vasárnap délelőtt távol maradnak az istentiszteletektől.

Hivatalosan cáfolják Iorga kijelentését a nyugdíjasokra vonatkozólag

Minisztertanács foglalkozik újra az ügyvel.

A miniszterelnökség kommunikét adott ki, a mely szerint az a hír, hogy Iorga miniszterelnök kijelentette volna, hogy a nyugdíjak csökkentéséről szóló minisztertanácsi napot hatályon kívül helyezik — nem felel meg a valóságnak. A miniszterelnök azt válaszolta a nyugdíjasok küldöttségének, hogy ebben az ügyben nem tehet semmit, amíg a pénzügyminiszter haza nem érkezik. Az állítólagos kijelentést Iorga miniszterelnök nem tette meg.

Holnap minisztertanács lesz, amelyen az Epoca értesülése szerint a nyugdíjasok ügyével foglalkozni, majd Ghica külügyminiszter számol be varsói látogatásáról és a rigai tárgyalásokról.

— **Dénes Sándor 30 éves újságírói jubileuma.** Szatmárról jelentik: Dénes Sándor, a szatmári Szamos című napilap főszerkesztőjének 30 éves újságírói jubileumát ünnepelte ma este a város magyar társadalmá. Az erdélyi és bánági kisebbségi újságírószervezet nevében Halmágyi-Berger Marcell, a szatmári újságírotársadalom nevében Vidor Gyula, lapja nevében pedig Hava Miklós dr. üdvözölték a jelenleg 50 éves főszerkesztőt, aki csütörtökön a szatmári magyar színház 40 éves übileumi előadásának fogja megnyitó konferenciáját mondani. A jubiláns főszerkesztő 24 éve szerkeszti a Szamos-t és közéleti tevékenységével a magyar társadalom egyöntetű elismerését és nagyrabecsülését vívta ki.

— **A huszárhadnagy agyonlőtte egy bankigazgató leányát.** Barlad mellett, Ghidigheni városkában, Georgiu György 2. huszárezredbeli hadnagy agyonlőtte Vasielopol Eugeniát, a Banca Crissoveloni igazgatójának leányát, majd magát lötte agyon. A férfi meghalt, a leány haldoklik. A véres drámának szerelmi háttere van. Vasielopol bankigazgató a Banca Crissoveloni bucaresti-i vezérigazgatójának és emökének unokaöccse.

— **Hogyan kell adóvallomást adni.** Ennek a most aktuális kérdésnek szenteli az Aradi kereskedelmi Testület hétfőn, 18-án este negyed nyolc órakor tartandó összejövetelét. Dr. Rácz Sándor ügyvéd fogja ismertetni az új adótörvényt és az új vallomási íveket. Az előadás kereskedőknek és iparosoknak nyilvános. Helye: a Kereskedelmi Testület nagyterme, Bulevardul Regina Maria 13., második lépcső, első emelet.

Immaculata nővér aradi öröksége...

A karmelita apáca 192 lej öröksége, amelyre néhány ezer lej volt a kiadás. — Csalódás érte a remélt nagy összeg helyett.

Mária Immaculata nővér hivatalos értesítést kapott az aradi gyámhatóságoktól, hogy az ittlévő és letétként kezelt örökségéért jelentkezzen. Az értesítést a budapesti karmelita kolostorba kézbesítette ki a posta és a zárda főnöknője megadta az engedélyt a nővérnek, hogy egy másik, idősebb apácával lejöjjen Aradra az örökségének átvételére.

Mária Immaculata három testvérével osztott az örökségen, amelyből annakidején, mivel árvák voltak, nevelésüket fedezték. Ezen a címen kapott minden évben bizonyos összeget az aradmegyei Borosjenő község elöljárósága, amely a gyermekek neveléséről gondoskodott. A jó nővér, aki a zárda exkluzivitásában alig tudott valamit a világi életéről, boldog örömmel gondolt arra, hogy Aradon lévő örökségét a zárdának ajánlja fel. Néhány nappal ezelőtt a két karmelita apáca meg is jelent az aradi gyámügyi hatóságoknál, ahol a fiatal Mária Immaculata öröksége után érdeklődtek.

Testes föliánsok kerültek elő, amelyekben községenként voltak csoportosítva az árváknek nevei, akiknek pénzét az aradi törvényszéken kezelték. Itt volt Feketegyarmat aradmegyei község is, ahonnan a fiatal apáca származott és a feltüntetett rubrikákban pontosan ki volt mutatva, hogy évek hossza során át mennyit fizettek ki az aradi hatóságok.

Azonban a karmelita nővérnek a legfontosabb igazoló okmánya, a keresztlevele nem volt kéznél. Ezért az okmányért Feketegyarmatra kellett kimutatni, ami újabb költséget jelentett, azonban szívesen viselték, bizva abban, hogy az örökségből minden busásan megtérül. Amidőn az okmányokkal ismét megjelentek, nemvárt meglepetés fogadta a két apácát. A hivatal ugyanis elkészítette a pontos kimutatást, amely szerint Mária Immaculata nővérnek 192 lej járandósága van még az aradi gyámpénztártól. A többi elment levonásba, kifizetésbe és kamatba, ez az összeg viszont azonnal rendelkezésre áll. A fiatal apáca csalódottan vette tudomásul, hogy rendjének nem adhatja a remélt alapítványi összeget, sőt aradi utjuk csak fölösleges kiadást jelentett, amelyből ugyyszólván semmi sem térült meg.

— **Politikai gyilkosságok Bulgáriában.** Szófiából jelentik: A bolgár fővárost újabb politikai gyilkosságok tartják rémületben. Tegnap este merényletet kíséreltek meg egy macedon vezér ellen, ma a Protogeroff-csoport egyik tagját gyilkolták meg hat revolverlövéllyel. Az áldozat neve Vockoff, a gyilkost keresi a rendőrség.

— **Családirtó munkás.** Lübeckből jelentik: Egy Veriel nevű munkás felesége halála-feletti bánatában nyolchetes és másfél éves gyermekét agyonlőtte és aztán öngyilkosságot követett el.

— **Botrányt okozott egy hajós Szegeden.** Szegedről jelentik: Ciura Sándor román hajós, aki egy uszályon jött le a Tiszán, Szegeden betért egy korcsmába, ahol berugott. Lärmát csapott, verekedést rögtönzött, majd amikor a vendéglőből kidobták, bosszúból beverte az összes ablakokat. Letartóztatták és megindították ellene az eljárást.

— **Szabadlábra helyezte a vádtanács a halálos vadászat letartóztatottját.** A borossebesi csendőrség — mint az Aradi Közlöny jelentette — tegnap szállította be Aradra Onica Tódort, aki egy vadászaton agyonlőtte vadásztársát, Jurcan Mátyást. A vizsgálóbíró Onicat előzetes letartóztatásba helyezte és ügyével ma foglalkozott az aradi törvényszék vádtanácsa. A vádtanácsi ülésen Onica azzal védekezett, hogy társával pontosan megállapodtak a hajtás irányában, amelyet az nem tartott be s ő az esti szürkületben a mozgó alakban közeledő rókát vélt felfedezni, rálőtt és a sóntétek halárá sebeztek társát. Onica védekezéséből megállapította, hogy még a gondatlanságból okozott emberölés sem forog fenn ebben az esetben és elrendelte Onica szabadlábrahelyezését. — Ugyancsak ma foglalkozott a vádtanács a lilomtiprással vádolt Dékán István gyoroki parasztleány letartóztatási ügyével, akinek fogvatartását a vádtanács korbáccal...

Négyezer munkanélküli családot kell naponta ellátni Aradon

Kétezer háromszáz kiló kenyér naponta — Nyilvános pályázatot hirdet a város vezetősége a munkanélküliek faellátására —

Az aradvárosi munkanélküliek ügyével foglalkozott ma este a városi interimár-bizottság. Már a délelőtti folyamán megállapítást nyert, hogy a munkanélküli segélyakció központi vezetősége által nyilvántartott munkanélküliek száma az utóbbi napokban jelentősen mértékben emelkedett, ami a január hó elején történt újabb munkás-elbocsátásokkal hozható összefüggésbe. *Jelen pillanatban több, mint 4000 munkanélküli családra visel gondot a munkanélküli segélyakció vezetősége*, akik számára — mint ismeretes — nemcsak közmunkaalkalmat nyújtanak, hanem étellel is ellátják tetemes részüket.

A ma délelőtti helyzetjelentés elkészültével a segélyakció vezetősége megállapította, hogy már nem bizonyul elégségesnek az a kenyér-mennyiség, amelyet a segélyakció vezetősége a munkanélküliek számára süttet. Eddig naponta 1500 kiló kenyér elégségesnek bizonyult: *most legalább 2000—2300 kilóra van szükség*, hogy minden egyes, ételmezésben részesülő munkanélküli megkaphassa kenyéradagját. Aradváros vezetősége még a délelőtti folyamán interveniált a divízió süttődjében.

— **Változó vámtarifa a mezőgazdasági termékekre Csehországban.** A csehszlovák kormány — mint ismeretes — egy speciális törvény alapján bevezette a változó vámtarifát a mezőgazdasági termékekre. Ezt a tarifát a szükséghez mérten minden hónapban megváltoztatja. Január hónapra az a plus, amelyet a fix tarifán felül kell fizetni, a következő: a búzánál 25 csehszlovák korona, az árpnál 15, a rozsnál 36, a zabnál 33, míg a lisztnél 50 csehszlovák métermázsánként. Ezek a taxák január tizedikén léptek érvénybe.

— **Ezüstplakett a biatorbágyi merénylet nyomozásáért.** Budapestről jelentik: A rendőrség politikai nyomozó főcsoportja ma ezüstplakettet nyújtott át Bezzeghi Huszági Miklós főkapitánynak, a biatorbágyi merénylet felderítése iránti elismerésül.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye.** Mély megdöbbenéssel vettünk tudomást a folyó évi 4. számú Hivatalos Lapban megjelent minisztertanácsi határozatról, mely a törvényhozás mellőzésével, a nyugdíjakat folyó évi január 1-étől kezdődőleg oly mértékben csökkentette, hogy ennek végrehajtása esetén, az állami nyugdíjasok legnagyobb részére és azok családjára halálos csapást mérne, mert megélhetésüket teljesen lehetetlenné tenné. A megpróbáltatás nehéz napjaiban arra kérjük az összes állami nyugdíjasokat, hogy szívükben erős hittel legyenek türelmesek és támogassák egyesületünket, amely a jövőben is törhetetlen eréllyel és odaadással küzdeni fog a nyugdíjasok jogainak megvédéséért és sérelmeinek orvoslásáért. Meg vagyunk győződve, hogy Ófelsége, II. Károly király, akihez mi is kérelemmel fordultunk, meg fogja hallani az ország összes állami nyugdíjasainak jajkiáltását és intézkedni fog, hogy a kiadott minisztertanácsi határozat érvénytelenítessék és a sokezer nyugdíjas család megélhetése újból lehetővé tétessék. Egyben közöljük, hogy a folyó évi január 6-ikáig érvényesített végett egyesületünknek átadott arcképes igazolványok, a nyugdíj-könyvvel együtt, már átvehetőek. Az elnökség.

— **Megszökött elmebeteg.** Egy Balogh István nevű siketnéma elmebeteg nemrégiben megszökött az elmeegógyintézetből. Balogh közben Magyarországon is járt, majd pár nap előtt visszazökött Romániába. A határrendőrség elfogja és behozta Aradra, ahol a közkörház elmeosztályán helyezik el.

— **Emésztési nehézségek, gyomorirajás, gyomorégés, rosszullét, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes útra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmot hoz.**

ahol már a mai napon megkezdtek a nagyobb mennyiségű kenyérsütést.

Az interimár-bizottság a délutáni ülésen a munkanélküliek megnövekedett létszámának megfelelőleg újabb intézkedéseket tett az ingyenes tüzfűtélés ügyében is. Amint Radu dr. interimár-bizottsági elnök ismertette a helyzetet, eddig több, mint kétezer munkanélküli család tüzfűtélés rendszeres ellátása vált szükségessé, de a városnak direkt erre a célra kitermelt kladoval faraktára már kiürült, viszont a tél még további komoly fagyokat ígér. Azt a tervet vetette tehát fel az interimár-bizottság elnöke a város vezetősége előtt, hogy nyilvános, rendes pályázat útján szerkesszék be a még szükséges fa mennyiségét. Ez a mennyiség 65 vagonra rug, amelynek szállítására vonatkozólag valamennyi szakmai aradi céget fel fogják szólítani, természetesen csakis nyilvános pályázat keretein belül. A városvezetőség tervei szerint az új tüzfűtélés vásárlásokat a munkanélküli segélyalapnak ma már egymillió lejt meghaladó összegéből fogják lefedezni. Az érdekelte szakmai cégek megfelelő felvilágosításokat a város gazdasági ügyosztályában nyernek.

Uj épületet emelnek a Mossóczy-telepi iskolának

A mozi-épület nem felel meg az iskola céljaira

Ma délelőtti Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök személyesen szállott ki a Mossóczy-telepre, hogy a városvezetőség eredeti terveinek megfelelőleg, felülvizsgálja a Mossóczy-telepi moziépületet, mennyiben felel meg egy elsőfokú elemi iskola céljainak. Ha kellőképpen átépítenék? Amint ismeretes, a város vezetősége azt a körülbelül két millió lejtű összeget, amelyet a költségvetésben a városi tanítók fizetésének lefedezésére irányozott elő, de szükségtelenné vált a közoktatásügyi minisztérium törvényjavaslatának bekövetkezett módosítása folytán, egy iskolaépítésre kívánja fordítani. Felmerült azonban az a terv, hogy nem lenne-e gazdaságosabb, ha a Mossóczy-telepen üzemeltetett kívül helyezett mozi-épületet építenék át kevesebb költséggel.

A városvezető szemléje nem felelt meg az interimár-bizottság várakozásainak. Radu dr. megállapításai szerint, az egykori mozi épülete semmiképpen sem alkalmas arra, hogy iskolát formáljanak belőle. Ezért a Piata Carpati sarkán lévő városi telket szemelték ki az iskolaépület céljaira és ezen a telken kezdik meg már ez év tavaszán a hiányzó Mossóczy-telepi elemi iskola felépítését.

— **Dr. Roth Marcell az Anyák Iskolájában** ma tartja meg előadását, mely megnyitja a Kölcsey Egyesület 10 heti felolvasóintézményének. Az előadás tárgya minden szülő érdekel, aki a mai ellentétekkel kiélezett társadalomban tudatos biztossággal akarja gyermekeit az élet nehéz küzdelmeire nevelni. „A társadalom struktúrája és a nevelés” a címe a nagyfontosságú előadásnak, melynek érdekfeszítő voltát nagyban fokozza dr. Roth Marcell tanárnak ismert kitűnő előadóképessége. Az előadás az Iparos Otthonban ma és minden szerdán este 6 órakor kezdődik.

— **Feljelentés hatóság előtti rágalmozás címén.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Schwartz Bernát aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen apósa: Blaustein Zsigmond és felesége ellen. A feljelentés szerint Schwartz eihunyt feleségének hozományát képező többszáz ezer lej értékű vagyontárgyakat az asszony halála után Blaustein nem adta ki vejeinek. Mint értesültünk, Blaustein viszontfeljelentést tett Schwartz ellen, hatóság előtti rágalmozás címén. A feljelentés szerint Schwartz — annak ellenére, hogy felesége már öt évvel ezelőtt meghalt — csak most tette meg feljelentését, amely nem egyéb alaplan rágalmozásnál. A rendőrség a családi viszály ügyében folytatja a vizsgálatot.

Diplomáciai szakítás Japán és Kína között

Előnyomulóban a japán csapatok

Londonból jelentik: Az United Press shanghai tudósítója közli: a nankingi kormány egyik tagja kijelentette, hogy Japán és Kína között már a legközelebbi napokban megszakad a diplomáciai viszony.

Tokióból jelentik: A japán csapatok ismét előnyomultak és elfoglalták Hsinlintunt is. A kínai csapatok mindenütt visszavonulnak.

Szigoru álláshalmozás elleni törvény Ausztriában

Magántisztviselő sem lehet álláshalmozó — Az állam szabályozza a magánemberek jövedelmét is

Bécsből jelentik: Az osztrák kormány nemrégiben rendkívül érdekes álláshalmozás-ellenes tervezetet dolgozott ki, amely sokkal szigorubb intézkedéseket tartalmazott, mint az a törvény, amelyet annak idején Romániában szavaztak meg. A javaslat paragrafusai ugyan is nemcsak az állami tisztviselők álláshalmozásáról intézkedtek, hanem kiterjedtek a magántisztviselők állásaira is. Megtiltotta a javaslat, hogy a munkaadók olyan munkásokat tartsanak állásban, akikről tudják, hogy több oldalról is huznak jövedelmet. A tisztviselők álláshalmozásáért a javaslat a munkaadókat tette felelőssé. Megszavazása alkalmával a javaslat lényeges módosításokat szenvedett, a fenti intézkedések jórészt törölték, azonban így is megszavazták azt a paragrafust, amelynek értelmében az a munkaadó, aki azért bocsátja el alkalmazottját, mert tudja, hogy az álláshalmozó, nem köteles elbocsátott alkalmazottjának végkielégítést fizetni. Az osztrák álláshalmozási törvény azért bír különös érdekességgel, mivel ez az első olyan intézkedés, amellyel egy állam a magánemberek állásainak számát, valamint jövedelmét szabályozni, illetve korlátozni kívánja.

Az aradi Magyar Bál hölgygárdája

Lelkes hangulatú gyűlés a Magyar Párt helyiségében — A gyűlés résztvevői — A bál bevezetője: palotás — Akik a sátrakban nyertek beosztást

Lelkes hangulatú gyűlés volt ma az aradi Magyar Párt helyiségében a Magyar Bál ügyében. A hölgyrendezőség előkelő gárdája, valamint a Társadalmi Szakosztály hetes bizottsága jelent ott meg, hogy a Magyar Bállal kapcsolatos kérdések utolsó simitásait végezték el.

A gyűlésen dr. Barabás Béla elnökölt és a hölgyek részéről jelen voltak: dr. Barabás Béláné, dr. Borsos Béláné, Boros Károlyné, Beleznay Istvánné, Balajthy Méri, Balajthy Béláné, Dániel Kamilla, Grósz Józsefné, Gál Manci, Kintzig Gézáné, dr. Lócs Rezsóné, Münz Mártonné, Mairovitz Emilné, dr. Párecz Béláné, Palágyi Ferencné, Palágyi Méri, dr. Széll Lajosné, Szondy Gézáné, Zsebeházi Horváth Lajosné, A Társadalmi Szakosztály hetes bizottsága részéről: dr. Lócs Rezső, Dániel Péter, Lantos Miksa, Beleznay István, Juhász Gábor és Boros Károly.

Ugy a hölgyek, mint a hetes bizottság az eddig végzett munkálatokról számoltak be először az elnöki megnyitó után, majd megállapították az egyes sátrak által árusított ételek és italok olcsó árát. Már látható, hogy lesz ott minden, ami szem és szájnak kedvező s mert az árak is megfelelőek, könnyen hozzájuthat mindenki ahhoz amit ezekből megkíván. Elhatározták még azt is, hogy a bál megnyitása az ünség által betanult palotás táncsal veszi kezdetét s azután az egyes sátrak a következő módon nyertek beosztást:

Büfé: dr. Borsos Béláné, Dániel-nővérek, Kabdebó Istvánné, Zombár Lajosné, dr. Párecz Béláné, dr. Lócs Rezsóné, dr. Bogdánffy Béláné.

Cukrászda: Vigyázó Lászlóné, dr. Széll Lajosné, dr. Fetter Elemérné, Fényes Lórátné.

Feketekávé és tea: Grósz Józsefné, Mairovitz Emilné, Münz Mártonné, Adler Tiborné, dr. Goldschmidtné, dr. Vörös Lászlóné, Sebes Ili, Kovács Miksáné, Ehrenwald Lászlóné, dr.

Antal Andrásné, Schreier Viktorné, Fodor Gyuláné, Vértes Henrikné, Brasch Elemérné, Mairovitz Imréné.

Pezsgő: Purgly Lászlóné vezetése mellett működő hölgyek összeállítása most van folyamatban.

Virág és jelvény: Beleznay Istvánné, Szondy Gézáné, Braun Margit, Érczy Bözsi, Schmidt Lajosné, Schmidt Juci, Kiss Rózsi, Érczy Margit.

Sör és virsli: Palágyi Ferencné, Knittel Béláné, Boros Károlyné, Zsebeházi Horváth Lajosné, Palágyi Méri, Martini Jánosné, Gál Manci, Balajthy Baba, Lamos Baba.

Bor: Liszka Pál, Siebig Ferenc és még hölgygárda, melynek az összeállítása most van soron.

A sátorban közreműködők összeállítása után a gyűlés igen lelkes hangulatban oszlott szét, úgy hogy minden remény meg van arra, hogy a bál az eddigi méretekhez viszonyítva ez évben is jól fog sikerülni.

Felülvizsgálták az aradi ügyészség fogházát

— Mindent a legnagyobb rendben talált a vizsgálatot végző felügyelő —
A vizsgálati foglyok különös panasza

Ma reggel Aradra érkezett N. Grigorescu büntönfelügyelő, aki a fogházak központi igazgatóságánál teljesít szolgálatot. A felügyelő szokásos éveleji ellenőrző útját végzi a Bánátnak és utjának végső állomásaként érkezett Aradra. Bozsgán fogházigazgató kíséretében ma délelőtt megvizsgálta az aradi fogház minden helyiségét, beszélt a rabokkal és szemléjének eredményéről a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Mint a fogházak központi igazgatóságának felügyelője, Oltenia és a Bánát fogházait látogattam végig amelyek rayonomhoz tartoz-

nak. Utam végső állomásaként tekintetem meg az aradi fogházat és személyesen győződtem meg úgy az adminisztratív munkáról, mint a fogház belső berendezéséről. A fogházigazgatóval közöltem azokat az újabb rendelkezéseket, melyek kizárólag adminisztratív jellegűek, a foglyok ellátására és a bánásmódra vonatkozólag pedig kijelenthetem, hogy az aradi fogházban példás rend uralkodik. Semmiféle megjegyezni valót nem találtam és ugyanezt mondhatom általában a bánáti fogházakra. A rabok természetesen majdnem mindenütt panaszkodtak, azonban ezek mind olyan természetűek voltak, hogy kizárólag a törvényszék, illetve ügyészség hatáskörébe tartoztak. Így például általános volt a panasz a vizsgálati foglyok részéről, hogy a fogság ideje túl hosszúra nyúlik, amíg ügyük főtárgyalásra kerül. Sajnos, én ebben az ügyben semmit sem tehetek és a foglyoknak csak azt a tanácsot adhatom, hogy erre vonatkozó kérelmeikkel forduljanak a törvényszék elnökéhez.

SPORT KÖZLÖNY

Skiverseny a Semmeringen A Südbahnhotel évi versenye iránt nagy érdeklődés mutatkozott — Temesvári arileány a díjnyertes versenyzők között

Semmeringről jelentik: Mint minden évben, a karácsonyi ünnepek alkalmával, a semmeringi Südbahnhotel „Galischko” siskolája ez évben is január első vasárnapján si-versenyt rendezett, amelyen versenyzők, valamint az üdülő vendégek vettek részt. A rossz idő ellenére, a versenyre számosan jelentkeztek. A hó-viszonyok nehéz teljesítményeket követeltek a résztvevőktől, akik azonban megállották helyüket. A versenyzőket különböző csoportokba osztották, úgy, hogy egy csoportba csak azonos képességű versenyzők kerültek. A díjakat Kurt Seibt igazgató és kereskedelmi tanácsos az ötórás teánál osztotta ki a Südbahnhotelben. A nyertesek egyenként a következők: Haladók: Hans Herlinger (Grác), Römer mérnök (Bécs), Kurt Ehrlich (Bécs), dr. Kosch (Wiener-Neustadt). Hölgyek: Gerda Gotsstein (Bécs), Hedi Stein (Bécs), Hilde Ehrlich (Bécs). Kezdők: I.: Heinrich Kafka (Brünn), Richard Klein (Brünn). Hölgyek: Rence H... Birkenfeld építész (Kra...)

(Prága). Hölgyek: Dr. Bondy asszony (Prága), Kafka asszony (Brünn), Weber kisaszony (Temesvár). Ifjúsági csoport: Gustav Brabscheid (Bécs), Herlinger (Grác), Roland Glöztl (Bécs). Tizenhét éves aluli hölgyek: Herta Ungar (Bécs), Claire Grabscheid (Bécs). Gyermek: Haladók: Paul Courary, Fred Mayer, Wigand Bessner. Kezdők: Lucy Barat (Bécs), Jim Henderson (Ohio USA). Versenyen kívül startolt Bax Stoppel (Murau), aki a verseny legjobb idejét futotta és ezért a zsüri külön díjban részesítette.

O A Toldi vasárnapi birkózóversenye. Vasárnap délután négy órai kezdettel érdekes versenyt rendez a Toldi Klub a Ferenc-téri iskola tornatermében. Hosszu idők óta nem volt Aradon birkózóverseny, amíg most a Toldi Klub agilis vezetősége ismét rendez birkózó- és súlyemelő versenyt, melynek megtekintése ingyenes. A verseny egyik érdekessége, hogy résztvesz Kondorossy Zoltán, Románia többszörös súlyemelő bajnoka, aki vasárnap rekordkísérletre készül.

Brandsch Rudolf kisebbségi alminiszter beszámolója

A minisztérium 30 ezer ügyet intézett el

Bucurestiből jelentik: Brandsch kisebbségi alminiszter ma Csernovitzban beszédet mondott. Elmondotta, hogy a kisebbségi államtitkárság eddig harmincezer ügyet intézett el. Nagyon sok a munka és nem lehet mindenütt eredményt elérni, mert még a kezdet kezdetén vannak, Európai, sőt világproblémáról van szó, amelynek elintézéséhez az együtműködés szelleme szükséges és megállapította, hogy nálunk meg van a hajlandóság erre az együtműködésre. Főként iskolai és egyházi ügyeket intéz és állampolgársági kérdéseket rendez és hangoztatja, hogy a román sajtó rendszeresen támadja; de ennek ellenére továbbra is annak a feladatnak él, amellyel megbízták. Beszédében utalt Iorga miniszterelnök ismeretes kisebbségi nyilatkozatára.

Letette az esküt az új erdélyi alminiszter

Megalakult a bizottság az új birói törvény elkészítésére — Metes államtitkár a kultuszminiszteriumban — Roman Valer dr. kinevezése nem nyert megerősítést — Maniu váratlanul Bucurestibe érkezett

Bucurestiből jelentik: A király ma aláírta azt a rendeletet, amely Tataru Coriolan dr. kolozsvári egyetemi tanárt, a kolozsvári átmeneti bizottság elnökét, erdélyi miniszterre nevezte ki. Tataru miniszter már le is tette az esküt. Ugyancsak ma adták ki azt a dekrétumot, amely Metes államtitkárt a kultuszminiszteriumhoz helyezte át, hasonló minőségben, ahol a levéltárak, muzeumok és könyvtárak tartoznak hatásköre alá. Langateanu igazságügyi államtitkár megmarad állásában és így a Roman Valer dr. kinevezéséről szóló hírek nem nyertek megerősítést.

Pop Valer dr. igazságügyminiszter ma érintkezésbe lépett a kamara jogügyi bizottságának elnökével, Stoianovici-csal. akivel megállapodott abban, hogy a birói törvény módosító javaslatot a miniszter közreműködésével, Voranschil semmitőszéki elnök, Stoianovici és Schina képviselőkből álló bizottság fogja elkészíteni. A törvényegységesítés kérdésében a miniszter kijelentette, hogy a törvények egységesítésénél mindenben a jogügyi bizottsággal együtt kíván haladni.

Maniu Gyula dr. volt miniszterelnök, ma

Az egymillió lejes sorsjegy

szerencsés nyerője

Hord László jómódu ember és tíz-tíz ezer lejt ad segédeknek

Tegnap délután történt a kolozsvári mentők sorsjátékának utolsó húzása. A főnyereményt — amint megirtuk — a 76.315 számú sorsjegy boldog tulajdonosa, Hord László temesvári cipészmeister nyerte el.

A boldog sorsjegytulajdonos már este negyed hétkor megtudta a hírt, amit Gilde József, egyik temesvári bank szolgálja vitt meg neki. Hord László a következőket mondotta szerencséséről:

— A segédek mind vásároltak sorsjegyet és mégattak engem is: „Hord ur, vegyen maga is sorsjegyet”. Eleinte nem akartam, de aztán rászántam magam és vettem egyet. A sorsjegyért az inasomat küldtem el, aki a sarkon vásárolta a Mülleker dohánytözsédnél. Amikor a fiu elhozta, megnéztem a számot, hát látom, hogy tul magas: 76.315. Mondom neki: vidd vissza és hozzái másikat. A fiu vissza is ment, de a sorsjegyet már nem fogadták vissza, mert le volt téve.

Az öt segédnek fejenként tízezer lejt ad Hord László a szerencsés tanácsért, az inas és a szolgál, aki a hírt hozta, szintén kapnak ezer-ezer lejt. Hord egyébként meglehetősen jómódu ember, nemrégiben házat vásárolt.

Hord László holnap Kolozsvárra utazik, hogy átvegye a milliós nyereményt, amiből az állam kétszáz-ezer lejt von le adóba.

A mentők sorsjátékának teljes nyerménylistája egyébként a következő:

Az egymillió lejes főnyereményt a 76315 számmal Hord László nyerte. 10.000 lejt nyertek: 6592 4470 84688 131779 136254 és 136434. 2500 lejt nyertek: 31434 43314 57982 75976 76375 112204 136570 148624. 500 lejt nyertek: 3697 35555 66126 86171 103545 118892 137299 5432 42211 71331 88596 104107 119327 142135 7264 43180 71448 89308 106234 119416 7304 46650 73200 91488 107836 122939 7889 55966 73545 91740 110843 126993 9388 56145 78661 94737 111876 128665 1177066259 82721 100931 113865 128861 31796 58429 85260 103238 115194 135511. 300 lejt nyertek: 38141 54665 75597 88417 110853 117534 136921 1530 38874 54677 76473 88780 111523 117638 136933 2717 45667 58169 77534 89456 111670 119854 137153 2814 45770 58269 77903 95592 112581 124946 143173 4469 46281 62292 78284 96158 113689 125708 143649 5292 46795 62605 79621 97362 115436 121521 146164 6102 51640 63826 80299 92467 115508 126686 146246 6610 53312 64395 81577 95733 115691 126934 146318 9720 53932 65405 84568 98408 115721 126958 146447 9998 57512 66661 86128 100563 116752 128643 146898 30859 66920 86380 102152 116853 132633 30938 32714 51473 70223 86934 107942 116947 132905 36164 53651 70226 88159 100397 117533 136666.

Bucurestibe érkezett, ahol az újságírók érdeklődtek fővárosi tartózkodásának célja felől. Maniu azt válaszolta, hogy személyi ügyekben jött a fővárosba. Maniu egyébként ma hosszabb megbeszélést folytatott Madgearuval és Mihalacheval, majd a nemzeti-parasztpárt több vezető tagjával. Azt hiszik, hogy részint általános politikai, részint a párt helyzetével vannak összefüggésben Maniu tárgyalásai.

Argetoianu elhalasztotta londoni útját

Titulescu Londonban marad a lausannei konferenciáig.

Argetoianu pénzügyminiszter ma értesítette a miniszterelnököt, hogy Londonba való utazását két nappal elhalasztja és csak január 19-én utazik az angol fővárosba, ahol 2—3 napig fog tartózkodni.

A „Lupta” értesülése szerint Titulescu a lausannei konferencia kezdetéig Londonban marad.

Ghica külügyminiszter gyengélkedik és így elmaradt a genfi leszerelési konferenciára kiküldendő bizottság ülése.

Maniu bucaresti-i tartózkodásával kapcsolatban a lapok megállapítják, hogy nem lehet más kiút: vagy Michalache vállalja ideiglenesen az elnökséget, vagy Maniu visszajön. Politikai körök véleménye szerint az elnökség körüli huzavona rendkívül sokat ártott a nemzeti-parasztpártnak.

Az „Adeverul” foglalkozik Argetoianu utazásával és megállapítja, hogy ugylátszik jó kilátásokkal folytatja tárgyalásait a pénzügyminiszter. Titulescu nem ment Párisba, mert nem akarta Dinu Cesianu ottani köreit érinteni. Ez nem rontott a tárgyalások menetén és meg vannak győződve, hogy Argetoianu három és félmilliárd kölcsönt fog hazahozni Párisból.

LEGUJABB

Kommunista elnökjelölt Németországban

A kommunisták Thaelmannt jelölték egyhangulag az elnöki székbe

Berlinből jelentik: A birodalmi elnök-választás első izgalmas fordulatainak bekövetkezéséről adnak hírt a hajnali órákban érkezett távirataink. A német kommunista párt

központi bizottsága ülést tartott, amelyen egyetemes elhatározással, a kommunista párt részéről Thaelmann elnököt jelölték a birodalmi elnöki székbe.

Franciaország elvileg támogatja Argetoianu kölcsönkérését

Románia német orientációja miatt kétséges a kölcsön

Párisból jelentik: Rendkívül érdekes cikkben foglalkozik Perti, az Echo de Paris külpolitikai vezércikkírója, Argetoianu román pénzügyminiszter párisi látogatásának jelentőségével. Amint éjjeli telefonjelentéseink beszámolnak róla, a világhírű francia publicista cikkében azt hangsúlyozza, hogy a román pénzügyminiszter elsősorban is kölcsönért jött országa számára. Franciaország elvileg támogatja is a román miniszter kívánságát, de helyes lenne, ha Franciaország nemcsak a

pénzügyei iránt érdeklődne Románának, hanem új külpolitikai kapcsolatai iránt is, amelyek a német—osztrák Anschluss tárgyalása folytán felvett. Ezekből a kapcsolatokból megállapítható, hogy Románia francia-barát politikájában jelenleg kétséges szerepet játszik és épp ezért megfontolandó, hogy a német-barát külpolitika felé orientálódó országot Franciaország kihuzza-e azokból a bajaiból, amelyeket éppen ezzel a külpolitikai sakkhúzásaival szerzett.

Indiában a nők védték meg a tüntetők zászlóját

A rendőrök bambuszbotokkal verték szét a tömegeket

Londonból jelentik: A mai napon India több városában heves tüntetések robbantak ki. A tüntető nacionalista tömegekben feltűnően sok a nő. Bombayban a tengerpartra szorították a bambuszbotokkal felszerelt rendőrszervezetek a tüntetőket s ott valamennyiüket szétverték. 15 tüntető bészülött és 2 rendőr megsebesült, 40 nacionalistát letartóztattak.

Allahabadban ugyancsak izgalmas jelenetek játszódtak le az uccákon. A nacionalista tömeg zászlót vitt az élen, mire a rendőrség ugyancsak bambuszbotokkal támadt rájuk. A zászlót vívő nők saját testükkel igyekeztek megvédeni a zászlót, azonban a rendőrök letiporták őket. Harminc nőt a rendőrség őrizetbe vett. Többen megsebesültek a rendőroktak következtében.

A válság a boncasztalon

Lakatos Aladár előadása

Lakatos Aladár, az Aradi Általános Takarékpénztár kiváló igazgatójának a „Creditanstalttól a Marmorosch-bankig” című előadásával vasárnap teljes szélességében kialakul az Aradi Kereskedelmi Testület válságkutató vizsgálódásának a sora. A világ mai nyomoruságainak az oka, a kapitalista világ-gazdálkodást megfertőző góc, kétségtelenül a háború volt, a háborús vagyontöbblet és a háborús és háború utáni termelésnek országokénti kis egységekre oszlása és elzárkózása. Az az elaprózott versengés, amely képtelen ellentétben állott a technikailag kialakult és világ-relációkra épült termelő szervezettel, a technikailag kész világ-forgalmi és elosztó szervezettel és a háború utáni látszat-konjunkturán még saját magán is túlnőtt, egész világra méretezett bankszervezettel. Az igazán nagy világtestté fejlődött gazdasági életnek országhatáronként elkötött tagjaiban megállott a vérkeringés, üszkösödés mutatkozik mindenfelé. Legélesebben, legszembeötlőbben ott, ahol a gazdasági élet vére, a pénz tényleg folyék: a bankszervezeten. A test minden porcikája beteg, a tünetek mindenütt látszanak, de mert a baj főoka a vérkeringés állása, a szív és erek, a bankszervezet mutatja legtisztábban, hol a baj és hol a gyógyulás, a világ rendjének felújulása. Ezért különösen érdekesnek ígérkezik Lakatos Aladár beállítása, aki a bankszervezet tükrében mutatja be a ma képét: a Creditanstalttól a Marmorosch-bankig.

Háromévi börtönt

kapott az aradi lakások réme

Az aradi törvényszék ma vonta felelősségre Veres József betörőt, aki Albu Cornel dr. lakását fosztotta ki. A törvényszék Veres Józsefet 3 évi börtönre ítélte, míg nővérét, akinél a lopott ékszereket megtalálták, 2000 lejt pénzbírságra ítélte a bíróság. Az elítéltek az ítélet ellen felebbezték.

Köszönések

Irtta: ORBOK AITILA

A köszönés az embereknek — probléma. Nem azért, mintha nagyon sok idejük lenne a fejüket törni még ezen is, hanem azért, mert a köszönésben mindig két fél szerepel s az ember jól meggondolja, hogy mit hogyan fogadjon másoktól és adjon másoknak.

Társadalmi és egyéni probléma. Szinte ösztönszerűen, a tudat alatt gondol reá mindenki: kinek hogyan fogadja a köszönését és hogyan köszöni.

Madarat tolláról — embert köszönéséről — ezt a közmondást ajánlanám az iskolakönyveknek ma, amikor külön tárgy a lélektan és senkinek sincsen barátja...

Egészen különböző köszönők vannak, jellemük és társadalmi állásuk szerint.

Szomorú köszönők a rosszul fizetett napidíjasok és a kölcsönkérők, akik olyan buszusussal és már messziről úgy köszönnek a főnököknek vagy hitelezőjüknek, hogy az csak köből nincsen a szíve — kénytelen kétszer-háromszor fogadni „an süit”, hogy a viszonzással a köszönő meg legyen elégedve s nyugodtan aludjék.

Vannak lelkes köszönők, akik kellemesek — s kellemetlenek.

Ismerek egy urat, — s ez az igazi nagy urakat jellemzi! — akit köszönésben senki még soha meg nem előzött. Egyszer meglestem az uccasarkon, csak azért, hogy tulajriak rajta s előre köszönjek. A fal mögé húzódtam s amikor két lépésnyire voltam tőle, eléje ugrottam levett kalappal, — de már neki sem volt a kalapja a fején.

Meg is kérdeztem:

— Mondja, kegyelmes uram, honnan tudta, hogy köszönni fogok?

Mosolygott:

— Valami telepátikus érzésem volt...

„Ismerek” egy másik lelkes köszönőt. Nem tudom ki s mi hol, merre hazája. Egyszer — tizenkét év előtt — a Kossuth Lajos-uccán tévedésből azt hittem, hogy ismerős színigazgató s mint titkos drámaíró, sietve, előre köszöntem. Azóta ez az ur, akivel naponta találkozom, mindig előre köszön, igen barátságosan, széles mosollyal és tüntető gesztussal s hiába fordítom el a fejemet, reám köszön hangosan. Kénytelen leszek bemutatkozni neki, megismerkedni és összeveszni vele, hogy ezt a felesleges köszönő-viszonyt végre már beszüntessem.

Vannak ravasz kis köszönők, akik szép kis kalandokba ugratják be az embert! Futólagos ismeretség után találkozunk velük. Előre köszönnek, határtalan tisztelettel, szinte alázatosan s amikor legközelebb találkozunk velük, viszonzásul mélyen megemelik előttük előre a kalapjukat. A ravasz kis köszönő ilvenkor alig biccenti meg a fejét, — úgy köszön, mintha valami becsületbevágót tudna rólunk. Ha aztán erővel beszüntetjük a köszönést, akkor előről kezdik a játékot s mi ismét beugrunk nekik.

Ismerek óvatos köszönőket, Fukar és önző emberek. Előre köszönnek — jó jóban lenni! — felemelik messziről kezüket, széles ívből, de lassan hajlítják kalapjuk felé, amikor közvetlenül melléjük érünk s már viszonzzuk a köszönést akkor fogják meg kalapjukat, megvárják, míg elmegyünk mellettük — aztán szépen leeresztik kezüket anélkül, hogy köszöntek volna. Így spórolják meg a kalaplevevést, egy ilyen mimelt, fél-köszönéssel.

Vannak kivárákos köszönők, akik addig várnak — szeliden vagy szurós szemmel, — amíg az ember köszön nekik.

A legritkább fajta a — nem köszönő.

De ilyen is van, Ismerek költőt, sokgyerekes családapát, akinek szerencséjére nincsen hold földje van Pest környékén s hódolhat a nem-köszönés gyönyöreinek.

Egyszer megkérdeztem:

— Miért nem köszönsz soha senkinek, bátyám?

— Tudod, öcsém — mondja őszintén — husz esztendeig mindig, mindenkinek udvariasan, előre köszöntem. De rájöttem, hogy semmi értelme sincsen. A verseimet nem közölték a lapok, az irodalmi társaságokba nem jutottam be, a fiaim a gimnáziumokban megbuktak...

Átkutatják az elsüllyedt „Lusitania“-t — több mint ezer halott hatalmas koporsóját

Ujfajta készülék segítségével erőszakkal le a buvárok a hajóroncs fenekére — Az expedíciót csak azzal a feltétellel engedélyezték, ha nem zavarják meg a Lusitania halottainak békéjét

Corkból (Írország) jelentik: Az 1917-ben elsüllyesztett Lusitania-gőzös átkutatására irányuló munkálatok annyira előrehaladtak, hogy a tengeralatti expedíció minden jel szerint februárban kezdi meg munkáját. Az expedíció élén H. Railley kapitány áll és Lake mérnök által feltalált különleges szerszámokat és műszereket is igénybe fog venni. Lake szakembere a tengeralattjáró építkezéseknek s most feltalált egy új tengeralattjárót, amely a tenger színe fölé emelkedő kéménnyel van ellátva. Mintegy másfél méter átmérőjű lesz az acélső a hajón és mintegy hatvan méter hosszú. Belül csigalépcsője van, amelyen a legénység le fog lépni a tenger fenekére. A cső végén egy acélkamra van, amely mintegy kilenc négyzetméternyi területű és abszolút módon elzárja a külvilágtól a benne tartózkodókat. Ebbe a kamrába a legénység teljesen normális légnyomás mellett szárazlábon száll le és innen indul tulajdonképpen a tengeralatti útjára. A buvárok itt öltik fel a sisakot és innen lépnek be a tengerbe. A kamrában mestersegesen megerősítik a légnyomást oly módon, hogy valamivel nagyobb legyen, mint a víznyomás, tehát mintegy 5—6 atmoszféra. Azután a kamra fenekén kinyitják az ajtót, amelyen a buvár leereszkedik a vízbe. A magas légnyomás megátolja, hogy a víz behatoljon a kamrába s inkább a kamrából illan el némi levegő. Ha a buvár elfárad, ugyanezen az uton visszatér a kamrába, ahol azután a légnyomást lassan normálisra csökkentik, még mielőtt a buvárfelszerelést levetné. Ennek a találmánynak azért van nagy jelentősége, mert a buvár nem veszít időt a tenger fenekére való lebocsátással és a felszínre való felvonással, ami rengeteg időt vesz igénybe.

A Lusitania roncsa mintegy 12—20 kilométernyire van a délir partoktól délnyugati irányban, Kingsdale mellett 72 méternyi mélységben. A hajó magassága 17 méter s a legfelső fedélzetre engedik le Lake készülékét. Az

eddig tervek szerint a buvárok megkísérik a hajó páncélszekrényének kiemelését, továbbá különböző értéktárgyakét. Azonkívül a víz alatt fényképezni és filmezni is fognak, úgy hogy helyes képet nyernek a hajó belső részeinek mai állapotáról. Az expedíció nem akar kincseket találni, sokkal inkább főpróbája lesz ez a Lake-készüléknek. Lake reméli, hogy a készülék hetven méternyi mélységben is be fog válni, amint már bevált kisebb mélységekben. Lake mérnök eddig több mint ötven tengeralattjárót épített.

Érdekes, hogy az expedíciót csak azzal a feltétellel engedélyezték, hogy lehetőség szerint nem fogják megzavarni a halottak békéjét, akik a Lusitania mélyén alusszák örök álmukat. Amikor 1917. május 7-én egy német tengeralattjáró megtorpedozta az amerikai gőzöst, utasai közül és legénységéből 1198 személy vesztette életét s a halottaknak csak igen csekély számát találták meg azután a tenger felszínén. Mint ismeretes, Amerika a Lusitania elsüllyesztése után avatkozott be a háborúba.

Hamiskártyások garázdálkodnak Aradon

A rendőrség szigorú óvintézkedése

A rendőrség előállította Paulisan Todor 28 éves és Izsák Pál 33 éves mikelakai illetőségű munkásokat, akiket tiltott szerencsejátékon értek. A két ember ellen, akik az ismeretes „itt a piros, hol a piros” szerencsejátékkal többeket megkárosítottak, megindult az eljárás.

Az utóbbi időben egyébként a hamiskártyások Aradon fokozott mértékben folytatják működésüket. A hamisjátékos bandák részint a külvárosi korcsmákban, részben, mint a múltban is, a vonatokon ütötték fel tanyájukat és nem mulik el nap, hogy ne csálnak ki gyanutlan emberek utolsó garasát. Mint értesültünk, az állomási rendőrség, Barbat Coriolan rendőrkapitány vezetésével, most rendszeres hadjáratot indított a vonatokon működő hamiskártyás szervezetek ellen. Barbat rendőrkapitány a vonatokon ugynevezett „mozgó szolgálatot” létesít, vagyis állandóan utazó detektívek fogják a hamiskártyásokat megfigyelni és működésük közben leleplezni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Állásnélküli gazdatiszt, Buteni. Az új lakbértörvénnyel kapcsolatosan küldött érdeklődésére részletes választ adtunk 1932. évi január hó 6-án megjelent számunkban. A „Bocsig” jelzés a postai bélyegző olvashatatlansága miatt történt, de bizonyosra vesszük, hogy Ön így is megfelelő módon nyert tájékoztatást érdeklődésére.

„A kongresszus táncol”. Ennek az általánosan ismert és nagyszerű filmnek, amely — sajnos — nem ment még Aradon, a főhőse valóban Metternich Clemens herceg történelmi alakja. (1773—1859). A legnagyobb osztrák diplomaták egyike volt, Ausztria külügyminisztere, később kancellárja. I. Napoleon és Mária Lujza szerencsétlen házassága ugyancsak az ő műve volt. Az 1848-iki forradalom bukatta meg uralmát, az akkori Közép-európa politikájában.

H. K. Arad. A postatakarékpénztári betétek klífizetésére eddig még nem jelent meg semmiféle rendelet. Meg lehet győződve róla, hogy állandóan figyelemmel kísérjük az ügyet és azonnal hírt adunk róla, ha megjelenik.

W. J. Pecica. Ugynevezett nagybálokban sem veszik ma a régi szigorúsággal a kötelező frakk-klaikk-lakk-öltözetet. Ha csikosnadrágu, fekete zakkóban jelenik meg azon a bizonyos táncmulatságon, meg lehet győződve róla, hogy meg lesznek önnel elégedve.

AZ

UJSÁG

Utazási Irodája

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.

levélben is készséggel áll mindenkinek rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Kétszeresét termelhetik az évi tűzifa-kontingensnek Magyarországon, csak hogy eredményes

legyen a haro a nagyváradi puccs-szindikátus áremelésével szemben — Magyarországi fatermelők három kérese — Valószínűleg március elejéig nem szabad tűzifát importálni a magyar piacra

A romániai tűzifának Magyarországra való exportálása elé egyre nagyobb akadályok tornyosulnak és — értesülésünk szerint — a fa-exporttal kapcsolatban a közeli napokban szenzációs események várhatók, mint ahogy általános feltűnést keltettek azok az események is, amelyek a legutóbbi napokban következtek be.

Néhány nappal ezelőtt számoltunk be arról, hogy a magyar fakereskedők tiltakoztak a magyar kormánytól a nagyváradi román fatermél ellen. A Nagyváradon megalkult „puccs-szindikátus” ugyanis harminchatvan pengővel emelte a tűzifa-árakat és ezzel lényegesen megdrágította Magyarországon a tűzifa árát. A nagyváradi szindikátus és a romániai nagy favállalatok között tudvalevőleg még nem történt meg a megegyezés, úgy, hogy a nagyvállalatok még mindig nem tagjai a szindikátusnak. A jelenlegi zavart viszony következtében a magyarországi export jóformán szünetel, a nagyvállalatok megszüntették exporttevékenységüket és csak a puccsszindikátus tagjai szállítanak Magyarországra fát.

A legújabb események, amelyek az érdeklő körökben minden bizonnyal általános érdeklődést fognak kiváltani, a következők: A magyarországi fakereskedők a Kereskedelmi Kamarák útján arra kérték a magyar kormányt, hogy ez év március elsejéig ne engedélyezzék a külföldi tűzifa behozatalát. Ennek a kérésnek az indító oka az volt, hogy a magyarországi fakereskedők ez alatt az idő alatt megfelelő áron a belföldi fát akarják értékesíteni. Egyelőre még nem lehet tudni, hogy a magyar kormány eleget fog-e tenni a fakereskedők kérésének, mivel tudvalevőleg kereskedelmi szerződés biztosítja a román tűzifa Magyarországra való bevitelét. A szerződés értelmében Románia ebben az évben mintegy hetvenezer vagon tűzifát szállíthat Magyarországra.

A magyar fogyasztók a belföldi fát vásárolják

Nagy érdeklődésre tarthat számot a magyar fakereskedőknek az a kérese is, amelyben arra kérték a magyar kormányt, hogy hosszabbítsa meg március elsejéig a tűzifa belföldi kedvezményes szállítási tarifáját. Ez a tarifa december harmincegyedikével hatályát veszítette és a magyar kereskedők azért kérik annak meghosszabbítását, hogy így egyvel több eszközüik legyen, amelyvel felvehetik a harcot a külföldi fa ellen. Hír szerint a magyar kormány már teljesítette is a fakereskedőknek ezt a kérését.

Ami azonban nyilván a legnagyobb feltűnést fogja kelteni, az a magyar fakereskedőknek a harmadik kérelme. Tudvalevő, hogy az állam minden évben meghatározza, hogy évenként az egyes favállalatok mily nagy erdőterületen dönthetnek fát. A magyar fatermelők most azt kérték az államtól, hogy engedélyezze, hogy ebben az évben kétszer annyit termelhessenek, mint az elmúlt évben. A magyar kormány ehhez a kéréshez hozzá is járult, úgy hogy a magyar fatermelők ebben az évben a tavalyi százezer vagon helyett kétszázezer vagon tűzifát fognak termelni. Tekintettel arra, hogy Magyarország tűzifa szükséglete 260 ezer vagon tesz ki, csak hatvenezer vagon fa marad fedezetlenül, akkor, amikor Románia egymaga hetvenezer vagon fát szállíthat Magyarországra. Erre a mennyiségre azonban természetesen pályázni fog Csehszlovákia, sőt Ausztria is. Így tehát egyelőre teljesen zavaros a helyzet. A magyar fogyasztók nyilvánvalóan az olcsóbb belföldi fát fogják vásárolni, annál is inkább,

mivel szükségletüknek egy tekintélyes része most a felfokozott termelés következtében biztosítva van.

A magyarországi akció minden bizonnyal a nagyváradi puccsszindikátus helytelen politikájának a következménye. A magyarországi kereskedőkben és termelőkben nyilván annak következtében merült fel a szindikátus ellen indítandó akció eszméje, mivel a román szindikátus — mint említettük — minden elfogadható ok nélkül tetemesen felemelte az árakat. Szakkörökben felfokozott érdeklődéssel várják a következő napok eseményeit, annál is inkább, mivel jórészt ezektől függ nemcsak a Magyarországra irányuló romániai faexport megindulása, de az is, hogy megkezdhetik-e az intenzív termelést a romániai favállalatok.

Takarékoskodjanak a pénzintézetek

A jegybank igazgató-tanácsa körlevelet küldött a pénzintézeteknek — Egy aradi pénzügyi szaktekintély nyilatkozata

A Banca Nationala új kormányzója azt a rendszert kívánja bevezetni, hogy egyrészt állandóan tájékoztassa a pénzintézeteket a legújabb pénzügyi eseményekről, másrészt pedig hogy tanácsokkal is szolgáljon azoknak. A jegybank igazgatótanácsa most körlevelet intézett az összes pénzintézetekhez, amelyben felszólítja azokat, hogy az egész vonalon vezessék be a takarékoskosságot és a racionális gazdálkodást. Mindenekelőtt azt tanácsolja a Banca Nationala, hogy oszlassák fel a pénzintézetek azokat a fiókjait, amelyek annyi jövedelmet sem hajtanak, hogy a költségeket fedezzék. Foglalkozik a körlevél az osztalékokkal is. A jegybanknak ezzel az intézkedésével kapcsolatban olyan híresztelések is láttak napvilágot, hogy a Banca Nationala megtiltotta volna a pénzintézeteknek az osztalék fizetését. Tanácsokat ad a Banca Nationala arra vonatkozólag is, hogy miképpen takarékoskodjanak a bankok a kiadásokban: így elsősorban le kell egyszerűsíteni a könyvelési és levelezési rendszert, valamint az anyagbeszerzésnél is takarékoskosságot kell meghonosítani az automobilonkat le kell állítani és a reprezentációs költségeket is a minimumra kell redukálni.

A Banca Nationala körlevelével kapcsolatban beszélgetést folytattunk egy aradi pénzügyi vezérferfiúval, aki kérdéseinkre a következőket jelentette ki:

— A Banca Nationala körlevelében nem tiltja meg az osztalékok kifizetését és nem is kívánja a bankoktól, hogy ne fizessenek osztalékokat. Csupán — igen helyesen — annak a kívánásának ad kifejezést, hogy a jövedelmeket a rendesnél szigorúbb mértékkel állítsák be és csak azokat a tételeket vegyék jövedelmeknek, amelyek már ténylegesen lebonyolított fizetéseket a jövedelmek és amelyeket későbbi kockázatok nem emészthetnek fel. A reálisan felvett és gondosan értékelt aktívák és a reális jövedelmek mellett — ha azok az osztalék kifizetését lehetővé teszik — a Banca Nationala nem ellenzi az osztalék fizetését, csupán annak redukálását óhajtja.

— Meghalt a marosvásárhelyi Agrárbank vezérigazgatója. Marosvásárhelyről jelentik: Marosvásárhelyi villájában, ahol több hét óta fekvőbeteg volt, egy régebbkeletű szívbaj következtében, vasárnap délelőtt meghalt dr. Tischler Márton, a marosvásárhelyi Agrár-Takarékpénztár vezérigazgatója. Tischler dr. az erdélyi gazdasági vezéregyéniség, Bürger Albertnek volt a sógora és egyaránt a vele is,

Nyugalom az aradi pénzpiacra

A betétesek lassanként visszahelyezik pénzüket a bankokba — Nyilatkoznak az aradi pénzügyi körök

A romániai gazdasági élet érverése mint-ha nyugodtabb lenne, mintha csökkent volna az az állandó idegesség, amely még alig néhány hónap előtt a helyzetet uralta. Emlékeztetes, hogy az őszi hónapokban a betétesek tömegesen rohanták meg a bankokat, vonták vissza betéteiket a nagy bankbúzáskok keltette izgalom következtében. Ennek természetszerű következménye lett az egyre fokozódó pénzhány és hogy a pénzintézetek, melyek elvesztették betéteseiknek egy részét, kénytelenek voltak kilytelezéseiket is korlátozni.

Az elmúlt héten Bucurestiben igen figyelemreméltó jelenségként mutatkozott a betéteseknek az elsőrendű pénzintézetek felé való újabb áramlása. Eleinte csak szórványosan jelentkeztek a betétesek, később azonban az áramlás erősbödött. A bucuresti-i bankok azonban közös megállapodás alapján csupán hosszabb időre szóló betéteket fogadnak el. Az ország északi megyéiben, valamint Nagyváradon is újabb betét-elhelyezések tapasztalhatók. A betétesek visszavándorlására vonatkozólag kérdést intéztünk aradi pénzügyi körökhöz, ahonnan a következő információt kaptuk:

— Tény az, hogy az izgalom és nyugtalanság, amely a betétesek egy részén az elmúlt év november havában erőt vett, lényegesen alább hagyott. Új betétfelmondások alig vannak, sőt gyakori az eset, hogy a felmondás határidejének lejártával a betétes nem jelentkezik vagy pedig ha jelentkezik is, a pénzt továbbra is a bankban hagyja. Ami az új betéteket illeti, azok tényleg jelentkeztek, bár ezt még nem lehet a betétesek tömeges visszavándorlásának nevezni. Ahhoz, hogy az összes otthon őrzött pénzek visszakerüljenek a bankokba, ugylátszik, hogy nemcsak a helyi piac nyugodtsága, hanem az országos és világpolitikai izgalmak elültése is szükséges. Az új betétes természetesen kisebb kamatoztatásban részesülnek, aminek egyszerű oka az, hogy a tőkének kisebb a kihelyezési lehetősége. Ami a látra szóló betéteket illeti, az aradi bankokban ezeket is elfogadják, csupán természetesen más kamat mellett, mint a felmondáshoz kötött betéteket.

A napló és leltár lebélyegzése

Az aradi pénzügyigazgatóság felhívása.

Az aradi pénzügyigazgatóság ezúton tudatja az érdekelt kereskedőkkel és iparosokkal, hogy napló- és leltárregisztereiket, amelyeket 1932 január 1-ig laponként 4.50 lej bélyeggel kellett ellátni, a bélyegtörvény 4. és 19. szakasza értelmében ettől az időponttól kezdve 5 lej ékmánybélyeggel kell laponként lebélyegezni.

A pénzügyigazgatóság ugyanekkor felhívja az érdekelt kereskedők, iparosok stb. figyelmét arra, hogy a szábanforgó két regiszterrel legkésőbb 1932 február 1-ig jelenjenek meg a pénzügyigazgatóság bélyegosztályán (Sectia Timbrului), hogy az 1932 január 1-től már felhasznált lapokat a módosítás értelmében 50 bani többletbélyeggel elláthassák. Mindazok, akik ezeknek a rendelkezéseknek nem tesznek eleget, a bélyegtörvény 81. szakasza értelmében a bélyegilleték ötszörösét kitevő büntetésben részesülnek.

Bucurestibe utazó o'vasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.) Calea Victoriei, Picadilly-kávéházzal szemben. Calea Victoriei és Boulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokában.

„Grand Hotel”-tel szemben, a főposta sarkán.

